

4/2017

Polku

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lehti 31.8.2017

Anttola / Haukivuori / Ristiina / Ristimäki / Savilahti / Suomenniemi

Suomi nousuun?

*Ikääntyvän
Suomen
valttikortit s. 3*

*Virtuaalitodellisuus
vaatii eettistä
keskustelua s. 6*

*Vapaaehtoisissa
on seurakunnan
selkäranka s. 8*

Pääkirjoitus

Valta rakkaudelle

KUN talouskasvu hitusenkin kiihtyy, on aika vaatia. Lisää palkkaa, koska oikeastaan olemme jo olleet aika kärsivällisiä ja kaikki muutkin saavat. Parempia etuja, koska kyllä tässä osataan työ seisauttaa ja jos minä todella suutun, sen huomaavat kyllä muutkin. Vielä vähän jotain, koska pysähtyessä tuntuu jotain kaiherrusta kurkunpäässä ja ehkä minäkin pysyn vielä sisällä vallan linnakkeissa, kun oikein osaan vaatia.

Vääryyttä ja epäoikeudenmukaisuutta vastaan saa noutaa vahvatahtoisesti ja -äänisesti. Pieniäkin asioita voi muuttaa, vaikka maailma ei niistä kerralla rakentuisi. Mutta kuka enää

etsii rakkauden valtaa? Rakkaus vaatii tulla ilmaistuksi ja vahvistuu uhrauksista. Rakkaus suojaa meidät itsekkyydeltä, tyhjäänpäiväisyydeltä ja hedelmättömyydeltä.

Apostoli Johannes vetoaa ensimmäisessä kirjeessään kristittyihin veljiin ja sisariin: ”Jos joku, jonka toimeentulo on turvattu, näkee veljensä kärsivän puutetta mutta sulkee häneltä sydämensä, kuinka Jumalan rakkaus voisi pysyä hänessä?” (1. Joh. 3:17). Rakkaus katsoo tarpeeseen ja näkee toisen ihmisen. Emme ole joutuneet kilpakentälle vanhoilla välineillä ja vailla valmennusta, vaan meillä on malli Jeesuksessa, joka uhrasi oman henkensä

puolestamme. Harva meistä suomalaisista joutuu tällaisen tilanteen eteen, mutta kuten esimerkiksi Turun tapahtumat parin viikon takaa osoittavat, jotkut ovat valmiita valitsemaan senkin tien rakkauden tähden.

Tässä numerossa puhutaan siitä, kuinka Suomi saataisiin todelliseen nousuun, mitä askeleita matkalla on otettava ja mitä haasteita mahdollisesti kohtaamme. Tärkeintä kuitenkin on, että päästämme otteemme vallankahvasta ja annamme rakkauden hallita.

Siunattua syksyä toivoen,

Krista Eskelinen

Piispan palsta

Anna arvo vanhukselle

SUOMI on Euroopan nopeimmin ikääntyvä maa. Väestön ikärakenteella ja työikäisen väestön määrän kehityksellä on syvälliset vaikutukset yhteiskunnan tulevaisuuteen. Siksi kestävyysvaje, huoltosuhde, julkisen talouden alijäämä ja työllisyysaste ovat usein keskustelussa vilahtelevia käsitteitä. Laajan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen taustallakin on väestön vanheneminen.

Seuraavien vuosikymmenten aikana väestön ikääntyminen on yksi suomalaisen yhteiskunnan keskeisistä kysymyksistä. Se on otettava todesta. Sen ei kuitenkaan pidä antaa vaikuttaa suhtautumiseemme vanhuksia kohtaan.

Ikääntyminen ei ole sairaus, vanhus ei ole yhteiskunnallinen ongelma eikä vanhuus pelottava ja surullinen vaihe

ihmiselämässä. Ikääntyneillä on inhimillistä pääomaa ja osaamista ja heillä paljon annettavaa tälle yhteiskunnalle ja nuoremmille sukupolville. Tätä tulee arvostaa ja tarjota mahdollisuus käyttää heille kertynyttä kokemusta sekä ikääntyneiden omaksi rakennukseksi että lähimmäisten parhaaksi.

Nyky-yhteiskunnassa vallitsevat tehokkuuteen ja hyödyllisyyteen, työhön ja tuottavuuteen liittyvät arvot. Vanheneminen on inhimillisesti katsoen ulkoista luopumista ja moni ikääntynyt kokee itsensä arvottomaksi.

Ikuista nuoruutta ihannoiva aika unohtaa, että ”harmaat hapsot ovat kunniaseppele” (Snl. 16:31). Sen vuoksi on yhä uudelleen muistutettava, että jokainen ihminen on ikään katsomatta ainutlaatuinen ja arvokas.

Ihmisarvo on ehdoton, jakamaton ja kaikille yhtäläinen. Jokaisella on iästään riippumatta oikeus huolenpitoon ja hoivaan. Tätä perusarvoa on pidettävä jatkuvasti esillä, koska se ei enää tunnu olevan itsestäänselvyys. Yhä uudelleen on muistutettava Katekismuksen opetuksesta, jonka mukaan jokaisen ihmisen elämä on Jumalan lahja ja sellaisena arvokas.

Jokaisella on myös annettavaa yhteiskunnalle. Tarvitsemme myönteistä suhtautumista vanhenemiseen ja ikääntyneiden arvostuksen nostamista.

Raamatun viisaus on syytä muistaa: ”Nouse harmaapäin edessä, anna arvo vanhukselle ja pelkää ja kunnioita Jumalaa” (3. Moos. 19:32).

Seppo Häkkinen
Mikkelin hiippakunnan piispa

Polku

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lehti

Julkaisija

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta

Päätoimittaja

Krista Eskelinen 0400 143 278, krista.eskelinen@evl.fi

Seurakunnan ilmoitukset

Hanna Ränä 0400 143 277, hanna.raina@evl.fi

Taitto Jorma Laube-Pohto, Mainostoimisto Laube

Ulkoasu Haaja & Arwo Design Oy

Kannen kuva Jyri Alanne

Paino Punamusta, Joensuu

Painos 25 800

Jakelu Posti

Seuraava lehti ilmestyy 5.10.2017. Ilmoitusaineistot ke 13.9. klo 12 mennessä tiedotustoimistoon.

Gallup

Kuinka Mikkelissä saadaan nousuun?

Tällä kertaa Polku kyseli ohikulkijoilta, mikä kotikaupungissa on jo hyvin ja kuinka saadaan Mikkelistä yhä vahvempaan nousuun.

Marjo Ruuskanen

Ei ole harmainta hajuakaan, kuinka Suomi tai Mikkelissä saataisiin nousuun. Meillä on jo hyvin koulutus, lastenhoito ja muut kunnallistekniset, yleiset asiat. Haluan kehua myös Mikkelin luonnonläheisyyttä.

Anja Ounasvuori

Poliitikot miettivät paljon, kuinka maa saataisiin nousuun, mutta kukaan ei tunnu löytävän vastausta. Pitäisi luoda yhteiset pelisäännöt ja huomioida huonompisaiset ja työttömät, eläkeläiset ja lapset. Suomessa on vielä suhteellisen turvallista ja meillä Mikkelissä on hyvät koulutusmahdollisuudet. Itse valmistuin juuri ammattikorkeakoulusta aikuislinjalta. Jos on halua lähteä opiskelemaan, tukea ja apua saa kyllä. Täällä on hyvät mahdollisuudet harrastaa liikuntaa ja kulttuuria. Mikkelissä on sopivan kokoinen kaupunki, ja palvelut ovat lähellä.

Ella Halinen

Ai kuinka Mikkelissä saadaan nousuun? Se onkin hyvä kysymys. Mikkelissä pitäisi mainostaa enemmän, ja täällä tulisi järjestää isompia tapahtumia. Pieniä tapahtumia täällä on jo hyvin. Mikkelissä on hyvä paikka asua. Se on kaunis ja ihmiset ovat mukavia.

Diakoniatyöntekijöiden mukaan ikäihmiset ovat nykyisin pidempään pirteämpiä ja terveempiä. Kuvassa oululainen Salme nauttii olostaan omassa kodissaan. Kuva on otettu Arvokas vanhuus -valokuvanäyttelyä varten vuonna 2015.

Vanhuksista positiivista virettä yhteisöihin

Suomi ikääntyy kovaa vauhtia. Diakoniatyöntekijöiden mukaan tämä on myös mahdollisuus – eläkkeellä ehtii monenmoiseen vapaaehtoistoimintaan.

TEKSTI Krista Eskelinen KUVA Sanna Krook

TYÖIKÄISEN väestön määrä on Suomessa kääntynyt laskuun samalla kun elinikä nousee. Kehityksestä on helppo löytää haasteita verotulojen tai palveluiden tarpeen suhteen, mutta valoisia näkökulmia tilanteeseen voi hakea.

Jokainen sukupolvi elää oman näköisensä vanhuuden. Tämän päivän eläkeläiset ovat aktiivisia, osallistuvia toimijoita, joilla on paljon kaikenlaisia taitoja ja osaamista, kehuu seurakunnan vanhustyötä Ristiinan alueella tekevä diakonissa **Reetta Sirkiä**.

Tämä sukupolvi on nähnyt ja selvinnyt niin paljosta, että se suhtautuu luottamuksella tulevaan. Moni osaa paljon, mutta on tyytyväinen vähään.

Seurakunnassa väestön ikäänty-

minen onkin näkynyt pääasiassa positiivisena vireenä.

On paljon eläkeläisiä, jotka ottavat vastuuta kantaakseen, vetävät erilaisia ryhmiä ja ovat muuten aktiivisia, kehuu keskustan alueen diakoni **Maritta Katajamäki**.

Diakoniassa vanhustyö onkin muuttunut enemmän kohti vuorovai- kutusta ja verkostoitumista. Vapaaehtoisia koulutetaan ja tuetaan eri yhteistyötahojen kanssa.

Väliinpuotoajia varten

Vaikka pääosa vanhuksista kokee olonsa virkeäksi ja toimii aktiivisesti, on joukossa aina väliinpuotoajia. Diakoniatyöntekijät saavat kuulla yksinäisistä vanhuksista kotihoidon, yksittäisten ihmisten ja yhteistyötahojen kautta.

Haasteellisinta on tavoittaa ne vanukset, joiden luona kotihoito ei vielä käy.

Vanhoilla ihmisillä on helpos- ti ajatus, että joku toinen tarvitsee apua vielä enemmän kuin minä. Ei välttämättä osata tai uskalleta pyytää apua, uskoo Katajamäki.

Yksinäisyys on kuitenkin iso ja diakonian vanhustyön silmin tärkeä kysymys. Myös luottamuksen saavuttaminen uusissa asiakkuuksissa vie aikaa.

Yhteyden luominen kannattaa naisten mukaan kuitenkin aina.

Radiosta kuunnellaan paljon aamu- ja iltahartauksia sekä jumalanpalveluksia, mutta ei se ole sama kuin kokoontua yhteen. Meidän tehtävämme seurakuntana on mahdollistaa yhteen tulemisia ja seurakuntayhteyden säilymistä vanhanakin, Sirkiä kokee.

Yhteen tuleminen mahdollistavat monesti vapaaehtoiset, jotka voivat toimia esimerkiksi ikäihmisen kulttuuri-, liikunta- tai kirkkokavereina. Naiset kannustavat olemaan yhteydessä vapaaehtoistyöstä vastaavaan diakonissa Mari Ylöseen tai oman alueen diakoniatyöntekijään, jos tällainen toiminta kiinnostaa.

Vapaaehtoistyössä omat taidot riittävät ja voi tehdä sitä, mikä itseä kiinnostaa ja mikä tuottaa iloa. Pakkopaitaan ei ketään olla pukemassa, Katajamäki naurahtaa.

Oikeus ulkoilmaan

Jotta vanukset voisivat hyvin nyt ja tulevaisuudessa, on diakoniatyöntekijöiden mielestä tärkeä painottaa vanhuksen arvoa, yksilökohtaista kohtaamista ja yhteisöllisyyttä.

Esimerkiksi Hollannissa vanhuksille on perustettu kokonaisia kyliä, joissa on tarjolla niin vertaistukea kuin tarvittavat palvelut kampaajista ravintoloihin, Sirkiä huomauttaa.

Helpommin toteutettava kehitys voisi olla myös fysioterapeutti, jolla olisi aikaa huoltaa ja opastaa vanhusta fyysisen kunnan ja toimintakyvyn ylläpidossa.

Eräs vapaaehtoinen aloitti ikäihmisten lenkittämisen luettuaan, että vangeilla on oikeus päästä ulos kerran päivässä. Huonoimmillaan sama saattaa toteutua vanhuksella kerran kesässä, Sirkiä jatkaa.

Maritta Katajamäki toivoo enemmän vaihtoehtoja kotona asumiseen, sillä kunnallisella puolella laitospaikoja ei aina tunnu olevan riittävästi.

Voisiko vaihtoehtona yksin asu- miselle olla opiskelijoiden tapaan soluasuminen, jolloin kotihoito voisi hoitaa useamman vanhuksen asioita samalla kotikäynnillä ja vanhuksien yksin olemiseen tulle sisältöä, Katajamäki pohtii.

Tärkeitä ovat myös yksittäiset kohtaamiset ja huomiointi arjen keskellä.

Kun lähdän kohtaamaan vanhusta huolehdiin aina, ettei minulla ole kiire, toteaa Katajamäki.

Fakta

Vanhusten määrä lisääntyy

- Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa koko Suomessa noin 320 000 hengellä vuosina 2015–2030. Se tarkoittaa yli 60 prosentin kasvua.
- Yli 65-vuotiaiden osuus kasvaa nykyisestä 20 prosentista 26 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä ja 29 prosenttiin vuoteen 2060 mennessä.
- Vuonna 2030 Suomessa on ennusteen mukaan noin 880 000 alle 15-vuotiaasta. Viimeksi Suomessa on ollut alle 15-vuotiaita yhtä vähän vuonna 1894.
- Työikäisten määrä vähenee nykyisestä 3,48 miljoonasta 3,41 miljoonaan eli 75 000 hengellä vuoteen 2030 mennessä.

Kolumni

Työn hyvä henki

Poikani miettii ammatinvalintaa: mikä työ sopisi ja millaisessa työpaikassa olisi mukava olla? Huomaan tuumivani: Olipa työ mikä vain, tärkeintä olisi saada aamulla tuntee, että töihin voi taas mennä hyvillä mielin!

Työ on perinteisesti ollut Suomessa arvossaan ja on yhä. "Ahkeruus on ilomme" ja "työ tekijäänsä kiittää". Mutta totta on myös, että ansiotyötä ei ikävä kyllä löydy kaikille, ja toisilla sitä on uupumukseen asti.

Monia työyhteisöjä nakertaa myös kokemus toimimattomista työkäytännöistä, esimerkiksi turhasta byrokratiasta, epätasaisesta työnjaosta tai siitä että omaa tehtävää ei työyhteisössä arvosteta. Ymmärrettävästi tilanne voi johtaa huonoon työilmapiiriin ja turhautumiseen. Onko mitään tehtävissä?

Työn hyvä suunnittelu ja johtaminen sekä työhyvinvoinnista huolehtiminen ovat ydinkysymyksiä. Keskeisiä ovat työkäytännöt: Onko johtaminen oikeudenmukaista ja työnjako selvää? Kuinka työntekijät perehdytetään ja miten heitä tuetaan?

Mutta yhtä tärkeä on henkinen puoli: Millaisia arvoja työyhteisössä edistetään? Mikä on yhteinen näky ja päämäärä? Ja ehkä ennen muuta: missä hengessä työtä tehdään?

"Ansiotyötä ei ikävä kyllä löydy kaikille."

Monissa hyvinvointitutkimuksissa painotetaan merkityksellisyyttä. Ihminen, jonka toiminnalla on tarkoitus, kokee tehtävänsä ja koko olemassaolonsa mielekkääksi. Tähän sisältyy myös spiritualiteetti, henkinen ja hengellinen ulottuvuus.

Sana työpaikkaspirituaaliteetti, "workplace spirituality", tarkoittaa kokonaisuutta, joka liittyy maailmankuvaan ja arvoihin, valintoihin tai tapaan kohdata muita. Kyse ei välttämättä ole "uskonnon tunnusmerkeistä", vaan se ilmenee ihmisten – ja koko työyhteisön – minäkuvassa, luovuudessa, vuorovaikutuksessa ja työnäyssä.

Mitpä jos hoitaisimme työyhteisön "sielua"? Korjaisimme käytännön epäkoh-
tia, lisäisimme rohkaisua ja kiitosta, keskittyisimme työn merkitykseen ja iloitsisimme siitä? Hyvässä työn hengessä!

Marjaana Kanerva

Kuva: Pekka Siirala

Seurakuntalehti Polku ilmestyy kuusi kertaa vuodessa ja jaetaan kaikkiin mikkeliläiskoteihin, joissa ei ole mainos- tai ilmaisjakelukieltoa.

Polku hukassa?

Seurakuntalehti Polun jakelussa on ollut toistuvia ongelmia. Jakeluhäiriöistä toivotaan aina ilmoitusta tiedotustoimistoon.

SEURAKUNTALEHTI Polun tulisi ilmestyä kuudesti vuoteen jokaiseen mikkeliläiskotiin, jossa ei ole mainos- tai ilmaisjakelukieltoa. Käytännössä jakeluongelmia on kuitenkin ilmennyt tänä vuonna joka numeron kohdalla.

– Lehti on saattanut jäädä tulematta tietyille kaduille tai kaupunginosille tai osoitteellisia jakeluita on löytynyt vääristä postilaatikoista, listaa ongelmakohtia tiedottaja **Krista Eskelinen**.

– Kesänumero ei ilmestynyt koko Anttolan alueella, mistä saimme tiedon useita viikkoja julkaisupäivän jälkeen seurakuntalaisten toistuvan palautteen kautta.

Vaikka lehteä jakava Posti on korvannut tuhoja taloudellisesti,

on tilanne kokonaisuudessaan kuitenkin haastava.

– Syytä jakelun ongelmiin ei ole toistuvista pyynnöistä huolimatta pystytty kertomaan, joten luottamus yhteistyön toimivuuteen on ollut koetuksella, kertoo Eskelinen.

Tällä hetkellä voimassa oleva jakelusopimus jatkuu vuoden 2017 loppuun saakka, joten havainnot ja huomiot lehden jakeluongelmista ovat edelleen äärimmäisen tärkeitä.

– Vain siten tiedämme, kuinka hyvin lehti on löytänyt perille ja pystymme reagoimaan mahdollisiin puutoksiin. Tilanne on todella harmillinen lukijoiden kannalta, mutta teemme parhaamme sen korjaamiseksi.

Krista Eskelinen muistuttaa,

että Polku-lehteä jaetaan myös tuoreeltaan kirkoissa ja seurakuntakeskuksilla. Mikäli lehti on jäänyt saapumatta, voidaan se myös lähettää erillispostina tiedotustoimistolta.

– Lähetämme Polkuja niin kauan kuin niitä meiltä löytyy. Saamme tiedotustoimistoon joka numerosta 500 kappaleen nipputilauksen, josta lehtiä jaetaan seurakunnan toimitiloihin ja yksittäisille ihmisille.

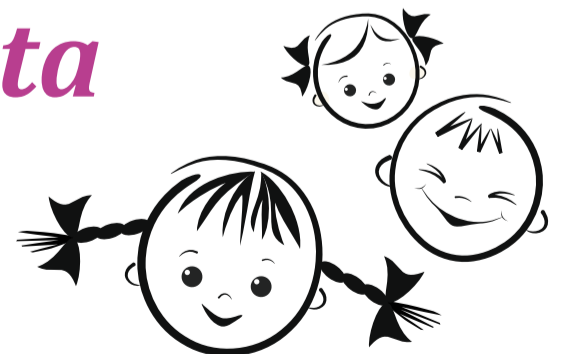
Tiedotustoimistosta muistutetaan myös, että Polun voi saada ilmaiseksi itselleen, vaikka postiluukussa lukisikin mainos- tai ilmaisjakelukielto. Tämä vaatii vain yhteydenoton tiedotustoimistoon, jolloin asunto lisätään osoitteelliseen postitukseen.

Lasten suusta

Pieni tyttö kertoo: **"Lapsellani on nyt päällä univormu."** Mummi: **"Eikös sinun isälläkin ole univormu, sellainen musta, johon kuuluu kiiltävälippainen koppahattu?"** Tyttö: **"No ei takuulla ole semmosta! Univormuhan on yöpuku, johan sen sanoo nimikin!"**

Samainen tyttö leikkii lohikäärmeellä ja pupulla: **"Tää lohikäärme kasteli tän pupun, sen korva on ihan märkä!"** Äiti: **"Jospa se vaan halus virkistää sitä viileällä vedellä, kun on niin kuuma?"** Tyttö: **"Kuule ei! Se vaan halus märäntää tätä pupua!"**

Lapsi pohtii: **"Uunilintu? Onkohan sen pesä kuuma?"**

Hertta purra jynskyyttää tikkaria ja kertoo: **"Äitini on käskenyt purra kovaa syötävää, se vahvistaa hampaita!"**

Mummi ehdottaa: **"Mentäiskö huomenna jonnekin syömään, vaikka kiinalaiseen tai Hesburgeriin?"** Hertta: **"Ei kun mummilaan. Siellä on paras ruoka!"**

Matkakarkit

Kirkko vahvistaa otettaan yhteiskunnallisessa keskustelussa

Vantaan Tikkurilassa pidettiin viime viikolla ensimmäiset Kirkon yhteiskuntapäivät. Kolmipäiväisen foorumin tarkoitus on nostaa kirkon ääntä esiin ja tarjota verkostoitumis- ja keskustelumahdollisuus niin kirkon työntekijöille kuin seurakuntien luottamushenkilöille ja kaikille kirkon yhteiskunnallisesta roolista kiinnostuneille.

Foorumissa käsiteltiin muun muassa sosiaalista vieraanvaraisuutta, työttömyyden ratkaisuita ja suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuutta. Keskustelijoina kuultiin muun muassa köyhyystutkija **Maria Ohisaloa**, kansanedustaja **Tarja Filatovia**, elinkeinoministeriön tutkimusjohtaja **Heikki Räisästä** sekä johtava asiantuntija **Kari Latvusta** Kirkkohallituksesta.

Seurakunnissa rikki miljoonan tapahtuman raja

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tammi-kesäkuussa järjestettyihin tapahtumiin on osallistunut 12 miljoonaa henkilöä. Seurakuntien tapahtumiin lasketaan muun muassa retket, leirit, ryhmien kokoontumiset ja erilaiset tilaisuudet. Mikkelin hiippakunnassa osallistumiskertoja oli tutkimuskauden aikana noin 733 000, jolloin osallistumisia tulisi laskennallisesti kahdesti jäsentä kohti.

Seurakuntien tilaisuuksilla tarkoitetaan messuja, kirkollisia toimituksia ja juhlia. Näitä seurakunnat järjestivät puolen vuoden aikana noin 130 000, joista jumalanpalveluksia ja kirkollisia toimituksia on vajaa puolet. Niihin osallistui 6,5 miljoonaa henkilöä, joten jokaisen suomalaisen voidaan laskea osallistuneen keskimäärin vähintään yhteen seurakunnan järjestämään tilaisuuteen. Tiedot on kerännyt Kirkon tilastopalvelu ja niihin voi tutustua osoitteessa kirkontilastot.fi.

Ulkopuolisuuden tunne yksi ääriajattelun syy

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri **Kai Mykkänen** ja Lapuan piispa **Simo Peura** pohtivat heinäkuussa väkivaltaisen ääriajattelun ehkäisyä. Radikalisoituminen nähtiin eri tekijöistä koostuvaksi pitkäaikaiseksi prosessiksi, johon voi puuttua erityisesti kohtaamisella.

Mykkänen korosti myös aktiivisen toiminnan ja työnteon mahdollisuuden merkitystä ääriajattelun ehkäisyssä. Yhteiset ikäluokkakokemukset, kuten koulu, rippikoulu ja armeija, voivat vähentää yksinäisyyttä ja radikalisoitumisen riskiä. Piispa Peura muistutti, että suomalaisten nuorten miesten ääriajatteluun on puututtava. Nyt eri tavoin ajattelevat ryhmät eivät käy vuoropuhelua keskenään.

Sitaatti

”Meistä itsestämme tuntuu, että tekemme ovat vain pisara meressä. Mutta ilman tuota pisaraa meri olisi pienempi.”

– Äiti Teresa

Ecool-hankkeen projektityöntekijä, energiakatselmoija (LVI) Niko Myllyviita tarkastelee seurakuntakeskuksen ilmanvaihtojärjestelmää.

Energiatehokkuus kiinnostaa Mikkelin tuomiokirkko-seurakuntaa

Tuomiokirkon ja seurakuntakeskuksen energian- ja vedenkulutusta on tutkittu kaksivuotisessa projektissa. Tulokset lupaavat huomattavia säästöjä.

TEKSTI JA KUVA Eveliina Kuokkanen

SYKSYLLÄ 2015 ryhmä kotkalaisia energiatekniikan ammattikorkeakouluopiskelijoita aloitti energiaselvityksen tekemisen Mikkelin tuomiokirkossa ja seurakuntakeskuksessa. Tarkoituksena oli selvittää rakennusten sähkön-, lämmön- ja vedenkulutus ja esittää toimenpide- ja parannusehdotuksia kulutuksen vähentämiseksi.

Selvitystä varten tarvittiin historiatietoja energiankulutuksesta, käyttäjäkokemuksia, kenttämittauksia sekä erilaisia tarkasteluja. Näin monitahoisen työn tekemistä varten opiskelijoilla oli takanaan energia-alan ammattilaisten tuki silloisesta Kymenlaakson, nykyisestä Kaakkois-Suomen, ammattikorkeakoulusta.

Ecool-hankkeen projektityöntekijät täydensivät energiaselvityksiä vielä 2016–2017 vuoden vaihteen aikoihin. Nyt selvityksen tulokset ovat valmiit. Ilmeni, että vuotuinen säästöpotentiaali on suuri – tuomiokirkon osalta 3 500 euroa ja seurakuntakeskuksen 13 500 euroa. Säästöt saadaan aikaan varsin maltillisilla investoinneilla ja osa pelkillä säädöillä.

Tuomiokirkossa energiaa saadaan parhaiten säästettyä valaistuksessa, kuten vaihtamalla rikkimenneen polttimon tilalle led-polttimo. Seurakuntakeskuksen säästöpotentiaali jakautuu useampaan osaan, joista

suurin säästö saadaan ilmanvaihtokoneisiin tehtävien säätöjen ja ilmanvaihdon aikaohjelmiin tehtävien päivitysten myötä.

Säästöjä ei kuitenkaan mitata vain rahassa – energiakulutuksen pienentyessä vähenevät samalla hiilidioksidipäästöt vuositasolla 43 tonnilla. Karkeasti arvioituna saman verran hiilidioksidia aiheuttaisi reilu 110 edestakaisin matkaa henkilöautolla Mikkelistä Utsjoelle.

Energiaselvitys on osa Ecool-hanketta, jossa on mukana muitakin erityiskohteita, kuten Kotka-Kymin seurakunnan kappeli ja krematorio sekä akvaariotalo Maretarium. Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan kiinteistöpäällikkö **Arto Vartiainen** kertoo, että seurakunnalla on mittava määrä kiinteistöjä, jonka vuoksi hankkeeseen osallistuminen koettiin järkevänä.

Vartiainen jatkaa, että hanke on täyttänyt sille asetetut odotukset, ja toimenpideehdotuksia on jo pantu käytäntöön. Kiinteistöjen energiankulutus on jatkuvan seurannan piirissä, joten toimenpiteitä energiansäästön suhteen toteutetaan myös tulevaisuudessa.

Lisätietoa Ecool-hankkeesta: www.xamk.fi/ecool

Se tavallinen tarina

Elämäni on eheytymistä

Minulla on takana raskas kevät. Huhtikuussa, peräkkäisinä päivinä, menehtyivät niin äitini kuin mieheni. Molemmat olivat minulle rakkaita, läheisyyttä tarjoavia ihmisiä. Eero, mieheni, oli aikaansaava kodin ihminen: leipoi, laitto ruokaa ja teki remonttia. Hänen poismenonsa jälkeen kaikki kotihommat ovatkin olleet omilla hartioillani. Äitini muistan puolestaan hiljaisena uranuurtajana miehensä rinnalla.

Vaikka rakkaiden ihmisten poismeno on vielä tuoreena mielessä ja kaihoisa mieli on seuralaisena, minulla on kuitenkin turva Jumalassa. On Jumalan suurta rikkautta ja rakkautta, että mieheni ja äitini saivat syntyä ja olla tässä maailmassa näinkin pitkään. Ainakin minulle he ovat olleet elämässä suureksi avuksi.

Minua lohduttavat myös luonnon seuraaminen ja ympärillä olevat läheiset ihmiset. Eräässä minulle tärkeässä kortissa sanotaan mukavasti: "Ystävien kesken arjen harmaus vaihtuu juhlahetkeksi ja murhe muuttuu ilon kyyneleiksi. Ystävien kesken ilo ja onni jaetaan ja sydän keventyneenä taas matkaa jatketaan." Huomaan ja iloitsen myös arkipäivän avusta. Muistini ei ole enää ihan kohdillaan, mutta usein, kun tapaan tuttavani, mieleeni muistuu juuri ne oikeat asiat.

Yritän etsiä positiivisuutta ja kannan valoisia ajatuksia mielessäni. Positiivisuus on varmaankin Jumalan lahjaa, sillä kun katson vanhoja valokuvia, olin jo pikkutyttöinä topakan ja iloisen näköinen lapsi.

Elämäni on ollut jo pitkään eheytymistä ja uuden elämän koostamista, mutta pitää vain uskaltaa lähteä kotoaan ihmisten ilmoille ja elää "päivä vain ja hetki kerrallansa", kuten virressä sanotaan. Kaikesta huolimatta elämäni kantaa turvallisuus – uskon huomiseen ja uuteen alkavaan päivään.

Tuula Juvonen-Kellman

Juttusarjassa mikkeliäinen tai -lähtöinen henkilö kertoo oman, ihmeellisen tavallisen tarinansa, jossa myös Jumalalla on roolinsa.

Aina mielessä

Virtuaali-todellisuus lyömässä itseään läpi

Virtuaalitodellisuus sisältää uudenlaisten mahdollisuuksien lisäksi selviä riskejä. Piispa Seppo Häkkinen kaipaa trendistä laajaa eettistä keskustelua.

TEKSTI Juhana Unkuri KUVA Henri Kähkönen

JO vuosikymmeniä teknologiana olemassa ollut virtuaalitodellisuus on kehittynyt viime vuosina merkittävästi. Varsinaisessa VR:ssä -lyhenne sanoista Virtual Reality -ihminen laittaa VR-lasit päähän, kuulokkeet korville ja sukeltaa VR-maailmaan. Siellä hän kokee ja näkee tapahtumat aivan kuin olisi itse paikan päällä.

Toinen kategoria on AR -lyhenne sanoista Augmented Reality -, jossa todellisuutta ja tietokonekuvaa sekoitetaan erillisillä AR-laseilla tai esimerkiksi kännykällä. Muun muassa suosittu Pokémon Go -peli kuuluu AR-kategoriaan.

- Virtuaalitodellisuudessa aivoja pyritään huijaamaan eri laitteilla siten, että ihminen kokee olevansa muussa kokemusympäristössä kuin missä hän fyysisesti on. Lasien avulla ihminen kokee olevansa kolmiulotteisessa maailmassa, ei vain katsovansa kaksiulotteisia kuvia, Virtual Reality Finlandin hallituksen jäsen **Rami Halonen** luonnehtii.

Osassa VR-sovelluksista virtuaalimaailman tapahtumiin

voi vaikuttaa liikeantureiden ja käsiohjaimien avulla. Lähivuosina virtuaalimaailmaan on mahdollista vaikuttaa katsekontaktilla. Lisäksi ohjainvaatteilla voi jatkossa antaa fyysisen tuntemuksen esimerkiksi kylmästä, kuumasta ja tuulesta.

Peli- ja viihdeteollisuus satsaa virtuaalitodellisuuteen voimakkaasti. Sen sujuvan käytön mahdollistavien laitteiden hintojen ennakoitaan laskevan huomattavasti tulevina vuosina.

- Kaikki merkit viittaavat

- Ennusteiden laatimista vaikeuttaa lähivuosien nähtävät lukuisat nopeat teknologiamuutokset. Uskon, että jatkossa VR ja AR tulevat olemaan jossain muodossa osa ihmisten arkielämää samalla tavalla kuin kännykät tällä hetkellä.

Nykyisten näyttöpäätteiden korvaaja

VR:ää ja AR:ää on jo hyödynnetty muun muassa lääkäreiden,

"Mikään virtuaalitodellisuus ei voita sitä, kun lähdetään tyttöjen ja poikien kanssa metsäretkelle."

siihen, että VR ja varsinkin AR tulevat olemaan jatkossa todella iso juttu. Vuonna 2020 niiden maailmanmarkkinoiden on ennakoitu olevan 120 miljardin luokkaa, kertoo Halonen.

astronauttien ja sotilaiden koulutuksessa sekä arkkitehtien koulutuksessa ja työssä. Lapsille on opetettu esimerkiksi liikenteen vaaroja VR-ympäristössä.

Virtuaalitodellisuus voi viedä erityisesti lapsen omaan, todellisen tuntuiseen maailmaansa. Viime aikoina vauhdilla kehittyneellä teknologialla voi saada aikaan niin hyvää kuin huonoa, joten eettistä keskustelua ja riskien tiedostamista kaivataan.

– On ennakoitu, että tulevaisuudessa lukuisten alojen työtehtäviä hoidettaisiin AR- tai VR-lasien avulla ja ne korvaisivat näyttöpäätteitä. Osa nykyään puhelimella hoidettavista tehtävistä voitaisiin toteuttaa puheohjauksella ja silmänliikkeiden tunnistuksella. On myös visioitu, että ihmiset voisivat jatkossa tavata esimerkiksi kaukana asuvia läheisiään virtuaalitodellisuudessa.

Halonen muistuttaa kaiken uuden teknologian sisältävän myös kysymysmerkkejä. Useimpien VR-lasien käyttöohjeissa varoitetaan liiallisesta käytöstä, koska virtuaalitodellisuus voi aiheuttaa VR-riippuvuutta tai fyysisiä oireita, kuten pahoinvointia ja tasapainohäiriöitä. Maailmalla on käyty varsin laajaa eettistä pohdintaa virtuaalitodellisuuden lieveilmiöistä ja mahdollisista ongelmista.

– Uskon VR:n ja AR:n tuovan uskomattomia ja erittäin hyviä asioita maailmaan. Niilläkin on valitettavasti myös pimeä puolensa.

– Itselläni ehkä suurin pelko on se, että VR voi viedä huonolla tapaa todellisuuden tajun. Esimerkiksi jo nyt nenä monitorissa kiinni istuvat lapset ja nuoret voivat vieraantua arjesta ja todellisuudesta VR:n myö-

tä entistä vahvemmin. Virtuaalitodellisuudesta onkin hyvä käydä eettistä keskustelua.

Piispa kaipaa laajaa eettistä keskustelua

– Harvoin mikään uusi keksintö on pelkästään hyvä tai huono. Olenaista on se, miten sitä käytetään. Virtuaalitodellisuuteen liittyy paljon myönteisiä mahdollisuuksia, mutta myös riskejä, sanoo Mikkelin piispa **Seppo Häkkinen**, joka toimii Kirkon kasvatuksen ja perheasioiden neuvottelukunnan puheenjohtajana.

Häkkinen nostaa virtuaalitodellisuuden erääksi myönteiseksi mahdollisuudeksi erilaisten pelkojen tai traumaperäisten stressireaktioiden hoitamisen.

– Tällaista terapiaa annetaan jo ainakin Yhdysvalloissa. Tosin vastaavaa tekniikkaa voidaan käyttää myös ihmisen kiduttamiseen.

Piispa kertoo saksalaisen neurotieteilijän Thomas K. Metzingerin sanoneen, että virtuaalitodellisuus voi olla eettinen miinakenttä.

– Hänen mukaansa kaikkia siihen liittyviä riskejä ei vielä tiedetä eikä tunnisteta riittävästi.

Häkkinen mukaan virtuaalitodellisuuteen liittyy kysymyksiä kaikenikäisten, mutta erityisesti lasten ja nuorten kohdalla. Piispa muistuttaa, että jo nyt vanhemmat joutuvat säätelemään lastensa niin sanottua ruutu-aikaa. Virtuaalitodellisuus on vielä varsin uusi ilmiö, eikä sen pitkäaikaisia vaikutuksia ihmismielen ole voitu tutkia.

– Tiedossa on, että virtuaalitodellisuus vaikuttaa tietokonepelejä voimakkaammin. Vanhemmat tuskin tiedostavat siihen liittyviä uhkia. Esimerkiksi koukuttavuus ja sen aiheuttama riippuvuus tulisi ottaa vakavasti. Jo nyt on havaittu, että VR-lasien käyttö voi aiheuttaa sivuvaikutuksia.

Piispa toteaa, että virtuaalitodellisuudessa toden ja epätoden välinen raja hämärtyy.

– Mitä lapsen mieleen ja kasvuun vaikuttaa se, että fantasia sekoittuu todellisuuden kanssa? Saa ko virtuaalitodellisuudessa tehdä sellaista, mitä ei voisi tehdä reaalielämässä?

– Kun tosielämässä ei saa ampua ihmistä, miksi keinotodellisuudessa niin voisi tehdä? Ainakin erät asiantuntijat ovat sitä mieltä, että tällaisissa kysymyksissä virtuaali-

maailma ei saa irtautua todellisesta maailmasta.

Häkkinen toteaa, että virtuaalitodellisuuden myönteisiin puoliin sisältyy mahdollisuus eettisten kysymysten uudenlaiseen käsittelyyn. Siellä pääsee esimerkiksi osallistumaan erilaisiin konfliktitilanteisiin.

– Asian kääntöpuolena on mahdollisuus manipulointiin ja vaikuttamiseen, on sitten kyse kaupallisista, aatteellisista tai poliittisista toimijoista.

Piispa muistuttaa virtuaalitodellisuuden olevan kasvavaa bisnestä, jossa liikkuvat suuret rahat.

– Senkin vuoksi tarvitaan eettistä keskustelua paitsi keinotodellisuuden myönteisistä mahdollisuuksista myös sen ongelmista ja mahdollisesti tarvittavista rajoituksista.

Piispa korostaa reaali maailman ensisijaisuutta.

– Pitkän seurakuntatyön ja kasvatustyön kokemukseni mukaan mikään virtuaalitodellisuus ei voita sitä, kun lähdetään tyttöjen ja poikien kanssa metsäretkelle, tehdään nuotio ja kaivetaan puukot esiin. Elävän tulen äärellä vuollaan pajupillit tai makkaratikut, syödään eväitä ja jutellaan kaiken maailman asioista.

Armoa 2017!

Vapaaehtoistyössä on voimaa!

Seurakuntien tulevaisuus on osaavissa ja sitoutuneissa vapaaehtoisissa. Jo nyt vapaaehtoiset tekevät mittaamattoman arvokasta työtä, jonka hyödyt näkyvät niin inhimillisenä kuin taloudellisenä tasapainona.

Kuvasarja kertoo, kuinka arvoton muuttuu osaavissa käsissä arvokkaaksi. Vapaaehtoisten räättilahjoituksista tehdään matonkuteita, joista toiset kutovat kauniita mattoja myyntiin lähetyksen hyväksi. Kuvissa ylhäältä alkaen Tuula Nykänen, Minna Ripatti ja Eeva Hiltunen prosessin eri vaiheissa.

TEKSTI JA KUVAT Maaria Nykänen

VAPAAEHTOISTYÖSTÄ vastaava diakonissa **Mari Ylönen** ja lähetykskasvatussihteeri **Marja Holm** ovat vaikuttuneita ja kiitollisia Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan osavasta vapaaehtoisten joukosta.

Ylönen kertoo, että diakonian vapaaehtoistyön piirissä on vajaa tuhat vapaaehtoistyöntekijää. Kaikki heistä eivät ole tällä hetkellä aktiivisia, mutta aktiivistenkin määrä on hänen mukaansa ”mahtava”.

Holm taas kertoo, että lähetyksiin on noin 50 henkeä.

— He huolehtivat siitä, että piirikokoukset ovat mahdollisia. Lähetyksiin lauletaan virsiä, luetaan Raamatun sanaa ja keskustellaan.

Kokouksissa saatetaan myös lukea ääneen lähetysohjelmoijien kirjeitä ja keskustella lähetyksen ajankohtaisista asioista. Onpa piirejä, joissa puikot ja koudut saavat aikaan kauniita käsitöitä.

– Lähetyspiirit ovat avoimia ryhmiä, joten mukaan pääsee tulemalla rohkeasti paikan päälle. Tekemisen lisäksi piirit antavat mahdollisuuden yhdessäoloon ja keskinäiseen vuoropuheluun, kertoo Holm.

Ryhmistä ilmoitetaan kevät- ja syyskauden alussa seurakuntalehdessä, kirkollisissa ilmoituksissa sekä seurakunnan nettisivulla. Mikäli et löydä sinulle sopivaa ryhmää tai haluat perustaa uuden ryhmän, voit olla yhteydessä Marja Holmiin.

Tehtäviä kiinnostuksen mukaan

Mari Ylönen ei vastaa kysymyksen, millaisissa tehtävissä diakonian vapaaehtoiset toimivat, koska se voisi hänen mukaansa rajoittaa ihmisten ajatuksia liikaa.

– Emme hae omista lähtökohdistamme jotakin tietyn tyyppistä ihmistä tietyn tyyppiseen tehtävään vaan vapaaehtoinen kertoo itse, mitä hän haluaa tehdä. Sen jälkeen hänelle löydetään mielekäs väylä, jonka kautta auttaa ja tarjotaan kiinnostusta vastaavaa työtä.

– Jos joku on esimerkiksi innostunut laulamista, häneltä kysytään, kenelle hän haluaisi laulaa, vanhuksille kenties?

Jos Ylönen havaitsee, että jollakulla on miellyttävä puheää-

ni, hän saattaa itse ehdottaa tälle näkövammaisille lukemista.

Kun Ylöselä kysytään, mitä taitoja vapaaehtoiselta vaaditaan, hän vastaa:

– Tavallisen ihmisen taitoja. Ei tarvitse olla erityisen hyvä millään osa-alueella, mutta sitoutumista kysytään. On tärkeää, että vapaaehtoinen pitää sen, mitä lupaa. Mahdottomia ei kuitenkaan tarvitse luvata, sillä vapaaehtoinen saa itse päättää, minkälaisen ajan hän on toiminnassa mukana tai kuinka usein on käytettävissä.

Marja Holm kertoo, että lähetystyön vapaaehtoiset ovat äärimmäisen sitoutuneita toimintaan. Monet ovat olleet mukana vuosia tai vuosikymmeniä, onpa mukana jopa 50–60 vuotta toimineita piirinvetäjiä.

– Omaa rimaa ei kuitenkaan kannata asettaa liian korkealle, sillä kaikki apu on tärkeää, naiset muistuttavat.

Apu on korvaamatonta

Lähetysten kirpputorit toimivat Haukivuorella ja Savilahdenkadulla vapaaehtoisvoimin, samoin seurakuntakahvila Tukipilari keskustassa. Myös tapahtumissa, kuten myyjäisissä ja juhlissa, vapaaehtoisten apu on korvaamatonta.

– On adventinajan ja kevätmyyjäisiä, vapputapahtumia, lähetystilaisuuksia ja Kenkä-

veron juhannustapahtuma, luettelee Holm ja muistuttaa, että vaikka vapaaehtoisten joukko on suuri, on lähetystehtävä annettu jokaiselle seurakuntalaiselle.

Ylönen haluaisi heilauttaa ympäri koko vapaaehtoistyöntekijän käsitteen. – Kaikki me olemme seurakuntalaisia ja vapaaehtoistyöntekijätkin vain toteuttavat omaa tehtävänsä seurakuntalaisena.

Ylönen ei näe, että vapaaehtoistyön ydin olisi muuttunut paljon vuosikymmenien aikana. Edelleen halu auttaa toista on tärkeintä.

Vapaaehtoistyö on kuitenkin kasvattanut vuosien varrella arvostustaan. Ylönen toivoo, että jokainen voi nähdä itsensä arvokkaana ja tästä syntyisi myös halu auttaa.

– Monesti luullaan, että nuoret eivät auta, mutta viime vuonna yli kolmannes uusista vapaaehtoisista oli nuoria. Meillä on joukoissa kaikenikäisiä: nuoria, työssäkäyviä ja eläkeläisiä.

Holm korostaa vielä haastattelun lopuksi, että ilman seurakuntalaisia lähetystyö ei olisi mahdollista.

– Tarvitaan ne kädet ja jalat, jotka tulevat paikalle, tekevät ja jakavat omastaan. Esirukouksen merkitys on myös tärkeä. Esirukous kannattelee konkreettisesti niin lähetys- kuin vapaaehtoistyöntekijöitäkin.

Missionurkka

Mikkelin aika

Nyt jo taaksejääneenä kesänä satoi ja satoi. Väillä muistui mieleen Paul-isoenoni sanonta kun tuskailimme jatkuvia sateita. Hän rohkaisi meitä kesälomalapsia huumorin voimalla: ”Jos tänään sataa ja huomenna sataa, niin se on jo kaksi sataa”. Tämä kesä muistetaan jatkossa myös Mikkelin asuntomessuista ja vuosi 2017 jää historiaan myös reformaation eli uskonpuhdistuksen 500-vuotisjuhluvuotena.

Kokonaisilla mailla ja kaupungeilla on näin erilaisia aikoja niin kuin myös omassa elämässämme. Mikkelin aika oli nyt saada isännöidä valtakunnallisia asuntomessuja. Seuraavana vuonna kapula siirtyy muualle. Me saamme katsella tätä kotikaupunkiamme tänä vuonna myös ikuisuuden näkökulmasta. Raamattu puhuu etsikkoajoista, erityisistä ajoista, jolloin Jumala tulee lähelle sekä yksittäisiä ihmisiä että kokonaisia kaupunkeja ja paikkakuntia. Kun Jeesus eli täällä maan päällä, Hän kulki opetuslasten ja suuren kansanjoukon seuraamana eri puolilla Galileaa, opettaen ja julistaen Jumalan valtakuntaa.

Sokea Bartimaios tajusi eräänä päivänä, että Jeesus oli kulkemassa ohi juuri siellä, missä hän istui kerjäämässä. Nyt tai ei koskaan! Nyt oli hänen aikansa. Niinpä Bartimaios korotti äänensä ja huusi Jeesusta auttamaan.

”Saamme katsella kotikaupunkiamme myös ikuisuuden näkökulmasta.”

Vaikka Jeesus ei kuljekaakaan tänä päivänä samalla tavalla keskellämme kuin silloin lähes 2000 vuotta sitten Jerikon kaupungissa, (Mk. 10:46 – 52), on Hän silti keskellämme. Jumalan valtakunta on siellä, missä uskotaan Jeesukseen Jumalan Poikana, syntisten ystävänä ja Vapahtajana. Toivoa on! -Mikkelimissio on lokakuun toisella viikolla kaupungillemme juuri tällainen aika, jolloin Jumalan rakkaus kohtaa tätä kaupunkia. Nyt on Mikkelin aika! Nyt on Jumalan aika! Olethan mukana.

Erkki Laine

Toivoa on! -Mikkelimission pääsihteeri

Vapaaehtoistyöhön ei ole asetettu rimaa

Seera Ollikainen on vetänyt vapaaehtoisena lähetyspiiriä Lähemällä sekä puikkopiiriä Tukipilarissa. Kun Lähemään lähetyspiiri oli muutama vuosi sitten vaarassa loppua, Ollikainen pisti toimeksi ja alkoi itse ohjata ryhmän toimintaa. Puikkopiiri on puolestaan kokoontunut jo noin 25 vuotta.

Puikkopiirissä on viime aikoina tehty tilkuista Äiti Teresan peittoja. Ne viedään Inkerinmaalle Venäjälle lämmittämään mummojen jalkoja. Puikkopiirissä myös lauletaan virsiä, rukoillaan ja keskustellaan.

– Käsillä tekemisen lomassa mukana on hengellinen puoli. Viime aikoina olemme käyneet läpi Isä Meidän -rukousta, Ollikainen kertoo.

Ollikainen sanoo, että kaikilla seurakuntalaisilla on yhtä arvokas tehtävä, vaikka rappusia lakaisisi.

– Kun yhdessä rakennetaan Kristuksen kirkkoa niillä lahjoilla mitä meille on annettu, saadaan asioita aikaiseksi.

Ollikaisen mukaan vapaaehtoinen ei kuitenkaan tarvitse erityisosaamista.

– Pitää olla vain halua tehdä. Ketäänhän ei pakoteta, joten riittää että tahtoo.

Ollikainen toivoo, että vapaaehtoiset löytäisivät yhteyden toisistaan eikä kenenkään tarvitsisi olla yksin.

– Mukaan jengiin vaan! Ollikainen kehottaa.

Hyödyt myös taloudellisia

Taluspäällikkö **Tiina Snicker** pystyy antamaan joitakin lukuja siitä, mitkä ovat vapaaehtoistyön taloudelliset vaikutukset Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa. Ne ovat kuitenkin vain murto-osa vaikutuksista, koska vapaaehtoisten työpanos ei näy toteutuneissa euroissa.

Esimerkkinä voi mainita, että kirpputorit Savilahdenkadulla ja Haukivuorella sekä kahvila Tukipilari tuottavat hyvin, ja niiden tuotto menee suoraan lähetystyöhön. Eri lähetyspiireissä kerätään myös varoja lähetystyöhön.

Haukivuoren kirpputorin tulot olivat viime vuonna 7 200 euroa, Savilahdenkadun kirpputorin 12 500 euroa ja Tukipilarin 12 300 euroa.

– Vapaaehtoisten työpanos on erittäin merkittävä. Ihmiset käyttävät omaa vapaa-aikaansa seurakuntatyön hyväksi, eikä se näy luvuissa. Vaikutus kuitenkin tunnustetaan ja sitä arvostetaan, Snicker kertoo.

Myös Mari Ylönen korostaa vapaaehtoistyön moninaisia vaikutuksia.

– Vapaaehtoisten työpanos on helpposti toinen mokoma lisää työntekijöiden töihin ja taloudelliset vaikutukset ovat järkyttävän isoja.

Ylönen muistuttaa myös, että vapaaehtoistyöllä tuodaan ennen kaikkea lisäläätua monen yksin asuvan, sairaan tai syrjäytyneen arkeen, eikä sitä voi mitata rahassa.

Vaelluksella Vapahtajan kanssa

Ekumeeninen pyhiinvaellus kiersi Kyyhkylästä asuntomessualueelle. Matkan aikana ehti niin hiljentyä kuin keskustella kanssakulkijoiden kanssa.

*”Taivaallinen Kuningas,
Lohduttaja, totuuden Henki,
joka paikassa oleva ja kaikki täyttävä,
hyvyyden lähde ja elämän antaja,
tule ja asu meissä
ja puhdistä meidät kaikesta synnin pahuudesta
sekä pelasta, oi Hyvä, meidän sielumme.”*

TEKSTI JA KUVA Jaana Pietiläinen

NÄIN lauloimme ja lähdimme matkaan. Ekumeeninen Pyhän Mikaelin pyhiinvaellus alkoi Kyyhkylästä elokuisena lauantaina ja suuntasi muuttaman pysäkin kautta kohti Asuntomessuja. Meitä kulkijoita oli noin 60 henkilöä eri kirkkokunnista.

Mukana järjestelyissä olivat Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lisäksi Saimaan ortodoksinen seurakunta ja Pyhän Joosefin katolinen seurakunta. Vieraita oli joukossamme kauempaakin, kaukaisim-

mat Mikkelissä lomamatkalla olleet israelilaiset.

Pysähdyspaikoilla, joita olivat Porrassalmen taistelun muistomerkki, Tuukkalan kalmisto ja Moision vanha hautausmaa, kuuntelimme mielenkiintoisia tietoja historiasta ja hiljennyimme hartaus- ja rukoushetkiin. Historiaa meille avasivat elävästi **Helena Partanen** Mikkelin oppaista sekä **Pauli Nieminen**.

Hartauksiin johdattivat puoles-

Sateen ja myrskyn uhka ei saanut vaeltajia vetäytymään suunnitelmistaan, ja lopulta matkaa saatiin taittaa melko mukavassa kesäsäässä.

taan isä **Mikko Mentu** ortodoksisesta kirkosta, isä **Francisco Garcia** katolisesta kirkosta ja kirkkoherra **Juha Palm** Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnasta.

Tämän noin viisi tuntia kestäneen vaelluksen aikana jokainen ehti miettiä omaa matkaansa kristittynä ja aikaa riitti myös pieniin keskusteluihin kulkijakavereiden kanssa.

Viimeisen pysäkki oli Mikkelin asuntomessuilla. Tietävästi kos-

kaan aikaisemmin messujen historiassa ei ekumeeninen vaellus ole messualueelle päätenyt. Loppuhartaudessa siunattiin sekä vaeltajat että messuvieraat ja alueelle pysyvämminkin asettuvat.

”Se, joka asuu Korkeimman suojassa ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin: Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani. Jumalani, sinuun minä turvaan.”

Siihen turvaan saamme itse kukin omalla vaelluksessamme jäädä.

Kesäisiä kohtaamisia Asuntomessuilla

TEKSTI Hanna Räinen KUVA Matti Aalto

MIKKELIN asuntomessuja vietettiin Kirkonvarkauden maisemissa kuukauden ajan heinä-elokuussa. Messuilla vieraili yli 130 000 kävijää. Myös seurakunta oli mukana messuilla omalla pisteellään, joka sijaitsi metsäisellä mäellä Antellinkadun tuntumassa.

Seurakunnan huvimajalla messuvieraille oli mahdollisuus levätä, keskustella seurakunnan työntekijöiden kanssa tai kysellä kodinsiunauksesta. Vierailijoita siellä kävi yhteensä reilut 2130 henkeä.

Pisteellä oppaana työskennellyt nuori nainen **Veera Olkkonen** kertoi kesän sujuneen mukavasti.

– Paljon oli positiivisia kohtaamisia. Ihmiset tulivat juttelemaan sekä kyselemään seurakunnan toiminnasta.

Parasta Olkkosen mukaan messuilla oli ihmiset.

– Tämä oli ainutlaatuinen kokemus työskennellä asuntomessuilla.

Minusta seurakunnan pisteellä työskenteleminen oli hauskaa ja erilaista kesätyötä.

Seurakunnan asuntomessutiimin vetäjänä toiminut pastori **Taru Kettusen** mukaan messuilla jäi kaiken kaikkiaan hyvä fiilis.

– Kyllä ehdottomasti kannatti olla mukana messuilla. Paikalla päivystäneet työntekijät olivat tyytyväisiä. Messuvierailta tuli positiivista palautetta siitä, että seurakunta oli paikan päällä. Mielestäni meillä oli toimiva sapluuna, jossa päivystämässä olleet nuoret olivat pääosassa.

Kettusen mukaan seurakunnan pisteellä messuväki pääsi rauhoittumaan messuhälinän keskellä.

– Meidän pisteellä kukaan ei vaatinut hankkimaan mitään, vaan vieraat saivat ihan luvan kanssa istuskella tai jutustella. Seurakunnan piste oli hienolla paikalla ja oli vähän kuin keidas keskellä kiirettä.

Seurakunnan pisteellä kerrottiin myös kodinsiunauksen mahdollisuudesta.

– Kodin siunaus herätti keskustelua ja saimme asiaa ihmisten tie-

toisuuteen. Nuoret jakoivat vieraille kortteja, josta löytyi muun muassa kodin siunauksen kaava sekä kotiin ja perhe-elämään liittyviä rukouksia, Kettunen kertoo.

Mäkisen perhe vieraili seurakunnan pisteellä asuntomessuilla elokuussa. Kuvassa äiti Mailis Mäkinen, isä Eero Mäkinen sekä lapset Tiia ja Minttu. Paikalla oli myös kirkkoherra Juha Palm.

3 kulmaa

Kaupungin parhaaksi

1.

Herra voi tehdä kaupungille hyvää tai pahaa, upottaa tulikiviin tai nostaa ennennäkemättömään kukoistukseen. Kaikki on lopulta Hänen kädessään, mutta onko myös minulla jonkinlainen valta vaikuttaa lopputulokseen?

”Sillä minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen itseni tähden ja palvelijani Daavidin tähden.” 2. Kun. 19:34

2.

Jos me emme puhu hyvää Mikkelistä, kuka sen tekee? Jos me emme pyri riitojen sijasta sopuun ja yhteisymmärrykseen, kuka siitä kärsii?

”Pilkkaajat kaupungin villitsevät, mutta viisaat hillitsevät vihan.” Snl. 29:8

3.

Voisinko ajatella, ettei asuinsijani ole mikään kosminen sattumus tai valitettava väärinymmärrys, vaan maailmankaikkeuden Luojan paras suunnitelma kohdallani juuri tällä hetkellä? Voihan olla, että muutan huomenna, mutta siihen saakka itsellenikin on eduksi, että näen vaivaa kotikaupunkini puolesta.

”Harrastakaa sen kaupungin menestystä, johon minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidän menestyksenne.” Jer. 29:7

Kohtaamispaikka

Kokonaisvaltaisia elämyksiä

Lähes poikkeuksetta kesätapahtumien järjestäjät keuhvat lipunmyyntinsä lisääntyneen ja kävijöidensä ikähaitarin laajentuneen. Yhtenä syynä pidetään noususuhdannetta; Ihmisillä on enemmän rahaa ja vapaa-aikaa. Ikähaitarin laajentumista taas perustellaan ihmisten halulla kokea yhdessä toisten ihmisten kanssa.

Ennen kesätapahtumia oli vähemmän. Nuoruudestani muistan kesänviettopaikkani mummon ”herättäjäjuhille lähdön”. Siitä aina puhuttiin etu- ja jälkikäteen, eikä ollenkaan hyvällä. Yhtenä syynä oli varmasti se, että Herättäjäjuhlat osuivat kiivaimpaan heinänteko aikaan, jolloin jokaista käsiparia tarvittiin. Mutta mummo lähti aina, perjantaiaamuna. Se oli varmasti hänelle vuoden tärkein tapahtuma – odotettu ja pitkään voimaa antava kokemus.

Yhdessä kokeminen oli varmasti hänellekin se tärkein syy lähtöön. Tavata samanhenkisiä, tuttuja ihmisiä, joita näki vain kerran vuodessa. Montaa samanhenkistä ei omalla kylällä ollut. He tulivat juhille muualta.

Tuo ”yhdessä kokeminen” tapahtumissa on mielenkiintoinen asia. Festivaaleilla kokeminen rakennetaan musiikin ympärille. Järjestäjät tosin puhuvat ”kokonaistapahtumasta” ja ”elämyksestä”. Jokaisella tapahtumalla on oma juttunsa, jonka ympärille se on rakennettu.

Suomessa on aina ollut kesätapahtumia. Suurimmat niistä ovat perinteisesti olleet hengellisiä, eri herätysliikkeiden järjestämiä. Elämyksinä niistä ei ole puhuttu. ”Hengen ravinnosta”, ”Jumalan Sanan kuulemisesta” ja toki myös ”yhtävien tapaamisesta” kylläkin. Kokonaiskokemus on ollut itsestään selvää. On tullut sekä hengen että ruumiin ravintoa.

Meidän nopeasti etenevä aikamme on omiaan myös yksinäistämään ihmisiä. Saattaa olla, että tuohon rakoon elämysten hakeminen ja tarjoaminen ainakin osittain perustuu.

Seurakunta on aina ollut myös ”elämysten tuottaja”. Messu, jumalanpalvelus, retki, rippikoulu ja seurat ovat aina myös elämyksiä. Olemmeko me huomioineet toimintamme markkina-arvon? En nyt erityisesti hae sitä, että esimerkiksi messun viihdearvoa tulisi lisätä. Pikemminkin ajattelen asian tiedostamista ja ehkä myös markkinointia.

Tule kokonaisvaltaisen elämyksen pariin; tapaa samanhenkisiä ihmisiä, koe hiljaisuutta tai laula yhdessä, kuule Sanaa, pysähdy kahvikupposen äärelle rupattelemaan, viivy hetki paikallaan – ja tämän kaiken voi kokea myös talvella, lämpimissä ja kuivissa sisätiloissa. Ilmaiseksi. Ehkäpä tuo onkin se ongelma?

Osmo Koskinen

Anttolan vs. aluekappalainen

» Vertaistukea eronneille tai eroamassa oleville

Uusi vertaistukiryhmä aloittaa toimintansa Mikkelissä syyskuussa. Suomalainen eroseminaari on luotettava, vakiintunut eroauttamisen muoto. Se on ammatillisesti ohjattu vertaisryhmä, jossa osallistujat työskentelevät koulutetun vetäjän johdolla. Menetelmä perustuu psykologi **B. Fisherin** malliin ja on kehitetty varta vasten suomalaisia erotilanteita ajatellen. Ryhmä soveltuu niin eroa harkitseville, erokriisissä kamppaileville kuin myös niille henkilöille, joiden erosta on jo kulunut aikaa.

Ryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran 27.9. klo 16.30 seurakuntakeskuksen 4. kerroksessa, os. Savilahdenkatu 20. Ryhmä kokoontuu kerran viikossa kolme tuntia kerrallaan. Kokouksia on yhteensä 11. Osallistuaksesi ryhmään, tarvitset kirjan: Bruce Fisher, Jälleenrakennus tai Mariana Stolbow, Erosta eteenpäin. Muuten osallistuminen on maksutonta. **Ilmoittautuminen 18.9. mennessä:** tuija.kuitinen@violary.fi p. 044 336 5330 tai riitta.laukkarinen@evl.fi p. 0400 143 260.

» Jaakko Löytyn ja Selloduo Varosen yhteiskonsertti tuomiokirkossa

Sunnuntaina 17.9. klo 15 kuullaan Mikkelin tuomiokirkossa gospelmuusikko **Jaakko Löytyn** sekä Selloduo Varosen yhteiskonsertti. Konsertin ohjelmassa kuullaan Löytyn soolnumeroita, selloduon esityksiä klassisista teoksista sekä runsaasti kaikkien kolmen esiintyjän yhteisnumeroita.

Konsertin säveltäjänimistä voidaan poimia mm. Italian barokin mestarit **Alessandro Scarlatti** ja **Giulio de Ruvo**, joilta kuullaan teoksia kahdelle sellolle. Samoin kuullaan wieniläisklassinen tervehdys **W.A. Mozartin** sävelin.

Jaakko Löytyn tuotantoa puolestaan esitetään täysin uusin sovituksin; kahdelle sellolle ja laulaja-kitaristille muovattuina. Mukana on esimerkiksi rakastettu "Kahden maan kansalainen". Myös **Anna-Maarian** alun perin laululle ja sellolle säveltämä "Vettä virtaavaa" soi uutena versiona Löytyn liittyessä mukaan kitaroimeen. Monipuolisessa ohjelmassa on lisäksi kansanmusiikkipohjaisia teoksia Espanjasta sekä Unkarista.

Yhteiskonsertin idea syntyi ikään kuin sattumalta: Niin Löytyn kuin Varosetkin oli kutsuttu esiintymään pari vuotta sitten samaan tilaisuuteen omin numeroin. Kun sama tilanne toistui vielä vuonna 2016, syntyi innostus myös yhteiskonsertin rakentamisesta.

Hautakivien oikaisupalvelua edullisesti

Kukkareunusten tai altaan kunnostaminen sekä kiven peruspuhdistus ja sammaleenpoisto.

Savon Hautakivihuolto

Veli Saarinen p. 0401744952
savonhautakivihuolto@gmail.com

Tapahtumiin saattaa tulla muutoksia! Tarkista tiedot lähempänä kirkollisista ilmoituksista, jotka julkaistaan torstaisin Mikkelin Kaupunkilehdessä.

Anttola

Jumalanpalvelukset kirkossa
Su 3.9. klo 10 Messu. Koivikko, Stenlund
Su 10.9. klo 10 Messu. Koskinen, Stenlund. 50 vuotta sitten rippikoulun käyneiden kirkkopyhä
Su 17.9. klo 17 Messu. Koskinen, Kallio
Su 24.9. klo 10 Messu. Koskinen, Stenlund
Su 1.10. klo 10 Sadonkorjuun kiitosmessu ja perhemessu. Koskinen, Stenlund

Muut tapahtumat

Su 24.9. klo 13 Maakirkko ja lähetysmyyjäiset Irma Karjalaisella, Piekkälänniementie 19
Ti 3.10. klo 18 Toivoa on -seurat entisessä pappilassa, Mikkelintie 29. Seppo Niemeläinen

Raamatun tutkiskeluryhmä

Ke 6.9. alkaen joka toinen ke klo 13-15 srk-talon yläkerrassa. Koskinen

Haukivuori

Jumalanpalvelukset
Su 3.9. klo 17 Sanajumalanpalvelus srk-talossa. Mari Parkkinen, Tirronen, kirkkokuoro
Su 10.9. klo 10 Messu kirkossa. Liukkonen, Tirronen. Kirkkokyyti
Su 17.9. klo 10 Messu kirkossa. Liukkonen, Karjalainen. Kirkkokyyti
Su 24.9. klo 10 Sanajumalanpalvelus kirkossa. Liukkonen, Määttä. Kirkkokyyti
Su 1.10. klo 10 Mikkelinpäivän sukupolvimessu kirkossa. Liukkonen, Tirronen, Matilainen, Strömberg

Käytä kirkkokyytiä! Edestakaisen kyydin hinta on 5 €/matkustaja. Kyyti lähtee apteekin edestä puoli tuntia ennen jumalanpalveluksen alkua. Kyyti ajaa reittiä: Apteekki - Koulutie - Pirttitie - Itätie - Kapeaselkä - Kirkko. Haukivuoren kirkkokyytiä ajaa Kari Paavilainen. Tervetuloa kirkkomatkalle!

Lähetys

Ke 6.9. klo 18 seurakuntatalossa; Kuvia ja kuulumisia Lähi-Idän työkuviosta, vieraana Heidi Tohmola

Miehet

Miehet Sanan äärellä takkatuvalla alk. ma 11.9. klo 17. Jatkuu kahdenviikon välein. Yhteyshenkilö Ahti Kohvakka p. 0400 155172

Lähetyksen kirpputori

Haukivuoren lähetyksen ja Idäntyön kirpputori, Keskustie 53. Talviajan aukioloojat: tiistaisin ja torstaisin klo 10-15. 1.8-21.12.2017 ja 9.1.-31.5.2018. Otamme vastaan ehjiä ja puhtaita kirpputoritavaroita. Yhteyshenkilö Leena Teittinen p. 050 5901067 sp: leena.teittinen@haukivuori.fi Tervetuloa tutustumaan ja ostoksille!

Pop up -kahvila

To 31.8. klo 13-15 Haukivuoren Rajainmäessä (os. Heikkilänharju 109). Kahvia, pullaa ja juttuseuraa. Matilainen, Liukkonen. Tied. 0400 143 434

Kirkkoilta!

Runoa ja rukousta kirkossa ti 26.9. klo 19. Aira Kaun, Maija-Liisa Hotti, Markku Liukkonen. Lopussa tee- ja kahvitarjoilua.

Ristiina

Jumalanpalvelukset kirkossa klo 10 ellei toisin mainita
Su 3.9. Messu. Rossi, Nousiainen, messuryhmä
Su 10.9. Sanajumalanpalvelus. P. Palm, Nousiainen
Su 17.9. Messu. P. Palm, Nousiainen, messuryhmä. Nimikkolähettien Mirja Himasen ja Mekonnen Mulatin matkaan siunaaminen. Kirkkokahvit.
Su 24.9. klo 17 Sadonkorjuumessu. Rossi, Kallio
Su 1.10. Perhekerkko. P. Palm, Nousiainen. Parikanniemen kirkkopyhä

Mikkelinpäivän perhekerkko

Su 1.10. Mikkelinpäivän perhekerkko ja Parikanniemen kirkkopyhä klo 10 kirkossa, ruokailu seurakuntakeskuksessa Parikanniemen hyväksi. Ruokailun jälkeen seurat Parikanniemen Riihikirjossa ja kahvit tuvassa.

Miehet

Miestenpiiri joka kuukauden 1. sunnuntai jumalanpalveluksen jälkeen srk-keskuksessa. Tied. Matti Suhonen p. 0400 162 768

Musiikki

Su 10.9. klo 18 Konsertti Ristiinan kirkossa, Gambayhtye Jouhi soittaa consort-musiikkia 1500-1600 -luvun Englannista. Katri Susitaival, Maija Lampela, Ritva Hautsalo ja Paula Valpola. Konsertin ohjelmassa consort-musiikkia 1500-1600 -luvun Englannista ja lisämausteena kuullaan soolokappaleita eri kokoisilla gamboilta. Vapaa pääsy. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 10 e.

Vaarinsaaren hartaudet

joka toinen torstai 24.8. 7.9., 21.9. ja 5.10. klo 14.30

Muut

Pe 29.9. klo 18 alk. Kyläilta Hangastenmaan kylätalolla. Tilaisuus alkaa ruokailulla, yhdessäoloa, ohjelmaa, iltahartaus. Tilaisuuden järjestää Hangastenmaan kylätoimikunta, Martat, Maa- ja kotitalousnaiset yhdessä Ristiinan aluseurakunnan kanssa
Pe 15.9. klo 18 Ristiina rukoilee -ilta Valon salissa. Seppo Niemeläinen ja Esko Räsänen

Ristimäki

Jumalanpalvelukset Tuomiokirkossa klo 10 ellei toisin mainita

Su 3.9. Messu. Kilpeläinen, Husso
Su 10.9. Messu. Mari Parkkinen, Karjalainen. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä
Su 10.9. klo 18 Ilonmessu. Martikainen, Stenlund
Su 17.9. Sanajumalanpalvelus. P. Palm, Kallio. Uusien työntekijöiden tehtävään siunaaminen
Su 24.9. Messu. Ukkonen, Kallio
Su 1.10. Perhemessu. Kilpeläinen, Husso
To 5.10. klo 18 Rockmessu

Päivähartaudet

tuomiokirkossa keskiviikkoisin klo 12. Ehtoollinen 6.9., 20.9.

Lähemäki

Su 24.9. klo 15 Yhteisen leivän jaamme -messu srk-talossa. Kilpeläinen

Laajalampi

Su 10.9. klo 15 Kirkkohetki ja ehtoollinen srk-kodilla. Husso. Kirkkokahvit
Su 1.10. klo 15 Kirkkohetki ja ehtoollinen srk-kodilla. Laine, Husso. Kirkkokahvit

La 7.10. klo 14 Mahdollisuuksien iltapäivä Mikkelin Vapaaseurakunnassa (Savilahdenkatu 26). Runojen, musiikin ja puheenvuorojen kautta väläydä muutoksen mahdollisuuksista. Mukana RE-sielunhoitoterapeutti Tiina Strengell, lausuja Pirjo Heino, diakoniatyöntekijä Outi Reponen ja muusikko Hanna-Liisa Koistinen-Purps. Elämänsä muutoksista puhuvat terapeutin sielunhoidon opiskelija Mikko Lehtonen sekä Mikkelin Kansalaisopiston rehtori Matti Laitsaari.

Savilahti

Jumalanpalvelukset Pitäjänkirkossa klo 10 ellei toisin mainita

Su 3.9. Messu. T. Kettunen, Määttä
Su 10.9. Messu. Keijonen, Husso. Vanhemman väen ja lähimmäispalvelun kirkko
Su 17.9. Messu. T. Kettunen, Määttä, Kirkkokuoro. Väänälän kinkeripiiri
Su 24.9. klo 18 Messu. Luukkonen, Määttä
Su 1.10. Sadonkiitosmessu. T. Kettunen, Määttä. Messun jälk. sadonkiitoskahvit ja uutispuuro sekä maa- ja kotitalousnaisten 70-vuotishuila Kirkonmäen srk-talossa

Rantakylä

Su 10.9. klo 15 Ehtoolliskirkko srk-kodilla

Otava

Su 3.9. klo 12 Messu srk-talossa. T. Kettunen, Määttä
Su 1.10. klo 12 Hiljaisuuden messu ja tasauspäivän ruokailu srk-talossa. T. Kettunen, Leena Silvonon-Jokinen, Hanna-Liisa Koistinen-Purps, Marja Holm, S. Kettunen

Muita tapahtumia

Su 3.9. klo 15 Kesäkirjasto Anneli Höltällä, Kaivomäentie 27

Suomenniemi

Jumalanpalvelukset kirkossa

Su 3.9. klo 10 Messu. Suihkonen, Karjalainen
Su 10.9. klo 17 Sanajumalanpalvelus. Suihkonen, Kempainen
Su 17.9. klo 10 Messu. Laine, Kempainen. Sadonkorjuun kiitospyhä
Su 24.9. klo 10 Perhemessu. Suihkonen, Kempainen
Su 1.10. klo 10 Messu, vanhusten kirkkopyhä. Suihkonen, Kempainen

Lapset ja perheet

Muskari srk-kodilla torstaisin 7.9 alkaen srk-kodilla klo 9.30-10.15.

Musiikki

Kirkkokuoron harjoitukset torstaisin 7.9. alkaen srk-kodilla klo 12-14. Tervetuloa vanhat ja uudet laulajat!

Muut

To 21.9. klo 14 Keskustelupiiri seurakuntakodissa. Matti Wirilander. Kahvit.

Mikkelin Kristityt Ikinuoret ry

Kokoonnumme syyskaudella 2017 joka kk. 1. tiistai: 5.9., 3.10., 7.11. ja 5.12. klo 13 srk-keskuksessa. Pj. Eila Pesonen p. 040 596 3743. Varapj. Eija Ormala p. 045 850 2828.

Mikkelimissio tarvitsee tekijöitä

MIKKELISSÄ vietetään loka-kuun 9. –15. päivä Toivoa on! -missioviikkoa, jonka tavoitteena on kohdata jokainen mikkeliäinen ja tuoda syksyn pimeyteen iloa ja toivoa. Viikko sisältää erilaisia hyviä tekeviä tempauksia ympäri kaupunkia ja huipentuu toivoa tuoviin missioiltoihin tuomiokirkossa 12.–15. lokakuuta.

Kuten parhaat juhlat, ei tämäkään tapahtumasarja synny ilman iloista valmistautumista, vaan sinunkin pa-

nostasi tarvitaan! Haluaisitko antaa auttavat kätesi kanta-avuksi vai sykkiikö sydämesi kohtaamisille? Onko sinulla innostavia ideoita ihmisten kutsumiseen tai tavoittamiseen esimerkiksi somemaailmassa? Missiosta löytyy myös konkreettisia käytännön tehtäviä leipästen pussituksesta järjestysmiehen tai lastenhoitajien tehtäviin.

Voit ilmoittautua vapaaehtoiseksi esimerkiksi tapahtuman verkkosivuilla www.mikkelimissio.fi.

Ilmoittautumislinkki löytyy Haluatko toimia missiossa -välilehden alta. Voit tiedustella asiasta myös pääsihteeri Erkki Laineelta numerosta 0400 143 255.

Tyhjin käsin ja sydämin matkaan ei tarvitse lähteä, vaan vapaaehtoisia kutsutaan varustautumaan rukouspäivään Mikkelin tuomiokirkon lauantaina 16. syyskuuta. Tästä tilaisuudesta saat lisätietoa viereisen sivupalkin jutusta.

» Ilmoittautuminen vuoden 2018 rippikouluihin alkaa syyskuussa

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan järjestämiin vuoden 2018 rippikouluihin otetaan vuonna 2003 syntyneitä ja sitä vanhempia seurakuntamme jäseniä. Ilmoittautuminen alkaa 22.9. klo 9 ja päättyy 1.10. Rippikoulut ovat oman seurakunnan jäsenille ilmaisia, muilta se maksaa 250 euroa. Ilmoittautuminen osoitteessa www.mukaan.net. Tied. nuorisotyönohjaaja Risto Luukkanen puh. 0400 143 259 tai risto.luukkanen@evl.fi.

Seurakunta kehittyy kohtaamisissa

KUVA Ilkka Vauhkonen

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta valitsi vuoden 2016 yhteiseksi tavoitteeksi seurakunta-laisten kohtaamisen kehittämisen. Tulokset ovat lupaavia.

KULUNEEN toimintavuoden aikana palautetta kerättiin erilaisissa tilaisuuksissa, tapahtumissa, leireillä ja kohtaamisissa. Kyselylomakkeen lisäksi pikapalautetta kerättiin hymynaamalaitteella. Paperiseen tai sähköiseen lomakkeeseen vastasi noin 1200 seurakunta-laista ja pikapalautetta saatiin noin 1100 kertaa.

Kyselyistä kävi ilmi, että valtaosan mielestä työntekijät ovat ammattitaitoisia; 97

prosenttia vastaajista antoi henkilökunnalle kokonaisarvosanaksi erinomainen tai hyvä. Vastaajat kokivat myös tulleen hyväksytyiksi ja kohdelluiksi tasapuolisesti. Ehkä tämän vuoksi suurin osa kyselyihin vastanneista koki kohtaamisen vaikuttaneen myönteisesti käsitykseen kirkosta.

Myös valtaosa (91 %) pikapalautteesta oli positiivista. Hymynaamalaitteen tuloksista ei toki voi päätellä, mihin osaan kohtaamisissa ollaan tyytyväisiä tai tyytymättömiä. Pikapalautte toimii parhaiten rinnakkaisena tai täydentävänä tietojen keräämisen välineenä kyselyn kanssa.

Kohtaamisen kehittämiseen panostetaan seurakunnassa myös jatkossa. Tavoitteena on, että onnistuneiden kohtaamisten määrä kasvaa ja yhä useammat ihmiset tulevat

mukaan toimintaan. Näin mukaan saadaan myös eri tavalla ajattelevien ja eri lähtökohdista tulevien ihmisten kokemuksia; vielä kun arvioinnissa on otettava huomioon se, että palautteeseen vastaajilla on usein jo olemassa suhde seurakuntaan.

Niinpä tulevaisuudessa keskitytään juuri palautteen keräämisen kehittämiseen ja erityisesti saadun palautteen arvioimiseen ja hyödyntämiseen. Jos kohdallesi osuu mahdollisuus kertoa kokemuksesi seurakunnan toiminnasta, kannattaa tilaisuuteen tarttua! Tarkka, rehellinen ja hienostelematon palaute auttaa seurakunnan työntekijöitä parhaiten tiedostamaan kohtaamisten onnistumiset ja kehityskohteet sekä muokkaamaan toimintaa saadun palautteen mukaan. Kohtaamisiin!

Seurakunnan tapahtumien kohtaamisista on saatu pikapalautetta hymynaamalaitteella.

Toivoa on!
Mikkelimissio 9.–15.10.2017

» Voimaantumista ja rohkaistumista rukouspäivässä

Mikkelin tuomiokirkossa järjestetään lauantaina 16. syyskuuta Toivoa on! -rukouspäivä. Päivä alkaa kello 14 ja kestää kello 17 saakka. Luvassa on laadukasta, monipuolista ja rohkaisevaa ohjelmaa, jossa tärkein sija on rukouksella eri muodoissaan.

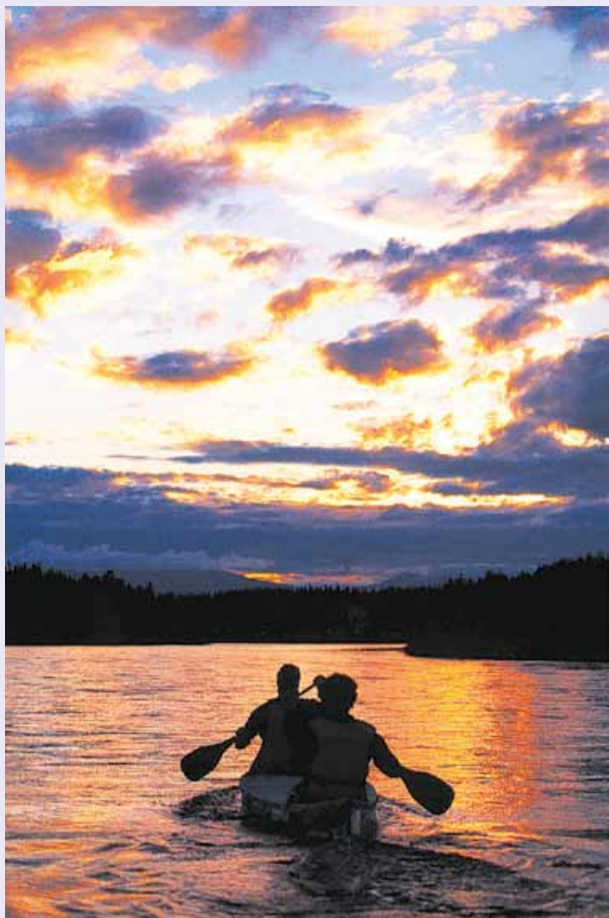
Yhteisen rukouksen lisäksi kuullaan **Esko Räsäsen** innostava opetustuokio aiheella Sytytä meidät. **Seppo Niemeläinen** puhuu puolestaan otsikolla Rohkeasti liikkeelle. Yhteistä laulua ja ylistystä johtaa osaava Missiobändi **Sara Maastovaaran** johdolla. Lisäksi kuullaan lyhyitä haastatteluja aiheesta Miten rukoukseni on kuultu. Alkurukouksen pitää **Tero Ojasalo** ja päätössanat **Hannu Hietaniemi**. Päivässä on mukana myös **Markku Liukkonen**.

Rukouspäivä on voimaannuttava alku itse kunkin syksyn ja sen tuomiin haasteisiin, mutta päivällä on myös lokakuiseen Toivoa on! -missiotapahtumaan varustava tehtävä. Rukouspäivässä kokoontutaan viimeisen kerran koko suurella vapaaehtoisten porukalla yhteen innostumaan ja varustautumaan, joten vielä on hyvä hetki hypätä kelkkaan vaikka ensimmäistä kertaa ja tulla mukaan iloiseen porukkaan! Paikalle toivotaan myös kaikkia missiojärjestelyissä jo mukana olleita.

Toivoa on! -missioviikosta 9.-15. lokakuuta saa lisätietoa esimerkiksi verkosta osoitteesta www.mikkelimissio.fi tai www.facebook.com/toivoaon. Tapahtumasta voi tiedustella myös pääsihteeri **Erkki Laineelta** numerosta 0400 143 255.

Lyhykäisydessään Toivoa on! -Mikkelimission tavoitteena on kohdata jokainen mikkeliäinen ja tuoda syksyn pimeyteen iloa ja toivoa. Viikko sisältää erilaisia hyviä tekeviä tempauksia ympäri kaupunkia ja se huipentuu toivoa tuoviin missioiltoihin tuomiokirkossa 12.–15. lokakuuta. Illoissa ovat mukana evankelista **Ilkka Puhakka** sekä musikat **Jippu** ja **Pekka Simojoki**. Mukaan voi tulla hyvin erilaisiin tehtäviin, joten jokaiselle luonteelle löytyy varmasti omalta tuntuva paikka, joka ei kuormita liikaa.

Sekä rukouspäivässä että Mikkelimissiossa ovat mukana Mikkelin Helluntaiseurakunta, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta, Mikkelin vapaaseurakunta, Pelastusarmeija Mikkelin osasto sekä Tempeliseurakunta.

» Löytöretkellä aikuiseen uskoon

Onko sinulla aikaa itsellesi, vai onko arki vienyt mennessään? Pyöriikö mielessäsi kysymyksiä, joita olisi mukava pohtia porukalla? Onko jotain jäänyt löytymättä? Löytöretki aikuiseen uskoon -pienryhmätoiminta voi olla juuri sinua varten!

– Löytöretken tarkoitus on etsiä ja löytää, matkata ja ihmetellä, puhua ja vaieta yhdessä matkakumppanien kanssa. Näihin peruspilareihin myös pienryhmätoimintamme pohjautuu, kuvailee pastori **Hilveliisa Ukkonen**, yksi ryhmän vetäjistä.

– Uskon mysteeri ja elämän suuret kysymykset askarruttavat monia, myös kirkosta etääntyneitä. Löytöretkiryhmissä tähän pohdintaan on oivallinen mahdollisuus, sillä oikeita vastauksia ei ole, vaan ne löydetään yhdessä.

Käytännössä löytöretkiryhmät kokoontuvat noin 2-3 viikon välein kahdeksi tunniksi kerrallaan. Ryhmissä keskustellaan kristinuskon kysymyksistä avoimesti, luontevasti ja luottamuksella. Tavoitteena on oman hengellisen elämän syventäminen. Ryhmien oppaina toimivat ryhmänohjaajat ja papit.

– Löytöretken levähdyspaikkoina toimivat kirkkovuoden keskeisten juhlien jumalanpalvelukset ja tapaamiset kestävät syksystä kesän alkuun, kertoo Ukkonen.

Ryhmiä on kaksi, joista toinen kokoontuu seurakuntakeskuksen aulakahviossa torstaisin kello 18 alkaen 5. loka-kuuta ja toinen tuomiokirkon kryptassa tiistaisin kello 18 alkaen 7. marraskuuta. Ensimmäisen ryhmän toiminnasta tietää lisää **Eija Peura** (050 361 9125) ja toisesta ryhmästä **Hilveliisa Ukkonen** (0400 143 241). Edellä mainitut henkilöt ottavat vastaan myös ilmoittautumiset ryhmiin.

» Avoimet ovet tuomiokapitulissa ti 31.10. klo 13-18

Reformaation merkkivuoden päätökseksi Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli avaa ovensa yhteistyökumppaneille ja muille kaupunkilaisille.

Tuomiokapituli aloitti toimintansa Kirkkokatu 10:ssä vuonna 1987, mutta sillä on takanaan pitkä historia Viipurista (vuodesta 1554) ja Savonlinnasta lähtien. Tuomiokapitulilin nykyisiä tiloja on remontoitu vuonna 2004 ja vuonna 2014.

Avoimien ovien päivänä on mahdollisuus tutustua tuomiokapitulilin ja hiippakunnan historiaan ja siihen, mitä kapitulin arkiseen työhön kuuluu. Nähtävänä on myös harvinaisia esineitä vuosien varrelta.

Edellisen kerran tuomiokapitulissa oli avoimet ovet vuonna 2005, jolloin hiippakunta täytti 60 vuotta.

Lapset ja perheet

Lisätiedot: www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi/toiminta/lapset tai Facebook: Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lapset

Tervetuloa päiväkerhoon!

Seurakuntien päiväkerhot ovat ensisijaisesti tarkoitettu 3-5-vuotiaille kotihoidon ja perhepäivähoidon lapsille. Kerhopaikat ja lisätietoja toiminnasta löydät osoitteesta www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi tai Facebook-sivuiltamme Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan lapset. Päiväkerho on ilmainen ev.lut kirkkoon kuuluville lapsille, muille maksullinen 40e / kk/lapsi. Lisätietoja päiväkerhosta ja tiedustelut vapaista paikoista, Minna Toivonen p. 0400 143 242

Perhekerhot

Kokoontuvat keskiviikkoisin klo 9-11 Anttolan srk-talolla, Kirkonmäen srk-talolla, Lähemäen srk-talolla, Nykälässä Vauhkosten kodissa klo 8.30-11 (huom! aika), Otavan srk-talolla, Rantakylän srk-kodilla, Ristiinan seurakuntakeskuksessa ja Rouhialan srk-kodilla. Lisäksi Haukivuoren Aseman perhekerho kokoontuu srk-talolla pe klo 10-12. Ohjelmaan kuuluu monenlaista mukavaa puuhaa isoille ja pienille. Lisäksi on mahdollisuus nauttia korvausta vastaan kahvi- ja mehu sekä kahvileipätarjoilusta. Tarkemmat tiedot kokoontumispaivista ja sisällöistä nettisivuilta ja lastenohjaajilta. Tervetuloa aikuiset ja lapset!

Perheretki

Lapsiperheiden retki tulossa syyskuussa. Lisätietoja nettisivuilta.

Muskarit

Muskarissa iloitaan ja leikitellään musiikin tahdissa sekä opetellaan musiikin perusasioita. Muskarissa tahdomme musiikillisten elämysten lisäksi vahvistaa sekä lasten että aikuisten seurakuntayhteyttä ja tutustuttaa samalla kirkkovuoden kiertoon. Muskarit on vahva osa seurakuntamme varhaiskasvatusta. Tervetuloa muskariin!

Anttolassa srk-talolla joka toinen perjantai klo 9-9.45. Ohjaaja Mari Salminen puh. 0400 143 318

2-5v lapsille vanhempineen Rouhialan srk-kodilla joka toinen maanantai klo 9-9.45 Ohjaaja: Mari Salminen puh. 0400 143 318. Ennakkoilmoittautuminen.

Muskari Ristiinassa Vaarinsaareessa, Tuderuksentie 2, torstaisin klo 9-9.30 talon väki sekä 9.30-10 lapset ja aikuiset. Uusien ja tuttujenkin laululeikkien parissa musisointia lasten ja vanhempien kanssa. Ohjaaja: Minna Puhakka 0400 143 672.

Pyhäkoulut

Pyhäkoulu on lasten ikioma kirkkohetki, joka kestää puolesta tunnista tuntiin. Pyhäkoulunohjaajia ovat vapaaehtoiset seurakuntalaiset. Tervetulleita ovat kaikki 3v. täyttäneet ja sitä vanhemmat lapset. Lisätietoja Marjo Therman p. 0400 143 424. Aloitusajat kotisivuiltamme: mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

Laajalammen pyhäkoulu srk-kodilla, Kaituentie 27

Tupalan pyhäkoulu, Mäkituvantie 2F 30

Lastentupa

4 vuotta täyttäneille lapsille lauantaina aamupäivisin klo 9.30-12.30. Ohjelmaa pyhäkouluhetki ja monenlaista mukavaa puuhaa sisällä ja ulkona. Mukana omat eväät, sisäjäalkineet ja sään mukainen ulkoilvarustus. Maksuton. **Seurakuntakeskus, Kuuttitupa**

(Savilahdenkatu 20): 2.9., 7.10., 11.11. ja 2.12.

Ristiinan Seurakuntakeskus, päiväkerhotila (Kissalammentie 3): 9.9., 14.10., 18.11. ja 9.12

Haukivuoren seurakuntatalo (Keskustie 53): 23.9. 21.10., 25.11. ja 15.12.

Anttolan seurakuntatalo (Mikkelintie 31): Ilmoit. Anna-Leena Pöyry p. 0400 143 454; 23.9.

Tytöt ja pojat

Kouluikäisten kerhot alkavat eri puolilla kaupunkia viikolla 36. Kerhot ja lisätiedot koulujen kautta jaettavissa esitteissä ja nettisivulla www.mukaan.net viikolla 35

Naiset ja äidit

Naisten tuumaupiiri Suomenniemen seurakuntakodissa kk:n 1. ti klo 17. Alkaa 5.9. Kahviraha 2€. Tied. 0400 143 722

Äitien saunailta

Ruunaniemen rantasaunalla pe 13.9., 6.10. ja 3.11. klo 18-20.30. Saunomista, juttelua, iltapalanyttöjä, hartaus. Tied. 0400 143 668

KaikkiNaiset

Tilaisuudet klo 17.30 srk-keskuksen 2. kerroksessa. Tilaisuuksissa kahvitarjoilu. 13.9. Pari- ja seksuaaliterapeutti Pirkko Brusila: Pohdintoja siitä, miten lapsesta tulee Matti tai Maija – tahi jotain muuta
18.10. Timo Halonen, kaupungin terveiset
20.11. Matti Veikko-Kuusi, Voiko laulaa jos ei osaa?
11.12. Minun seimeni

Miehet ja isät

Aloittelijoiden raamattupiiri miehille Srk-keskuksen Aulakahviossa joka toinen ti klo 17-19 (parill.ti). Tied. Veli-Ville Varneslahti p. 0440 888 107

Miesten piiri

Kokoontumiset joka ke klo 14 alkaen 6.9. Kaikille miehille avoin hengellinen keskusteluryhmä Kirkonmäen srk-talon kahviossa. Tied. Raimo Paajanen p.0400 653 736

Miesten keskusteluilat

12.9. klo 18 Heimarissa. Mukana Päämajakoulun rehtori Heikki Väätäinen 17.10. klo 18 Pelastuslaitoksella. Mukana mahtuu 40 miestä. Ilmoittautumiset Henrik Ohlilille, 0400 263 462.

Ikäihmiset

KERHOT ALUEITTAIN

Anttola

Kyytikerho syksyllä alkaa srk-talossa (joka toinen to) 14.9. klo 12-14. Kahvi 2€. Seuraavat kokoontumiset; 28.9. ja 12.10., 26.10 kirkko, 9.11., 23.11. ja 7.12. Tied. ja kyytilistan ylläpito p. 0400 143 258

Haukivuori

Pöytä on katettu –ohjelmallinen lounas srk-talossa 1x/kk to klo 10-12. alkaa 14.9. Lounas ja kahvi 8€. Tied. 0400 143 434

Ristiina

Seurakuntakerho srk-keskuksessa klo 11-13 (joka toinen to). Lounas ja kahvi 9€. Taksikytyti kirkonkylästä 6 €. Alkaen 21.9. Tied. 0400 143 452
Porinapiiri (Raamattu- ja keskustelupiiri) srk-keskus klo 10-11.30 (joka toinen to). Alkaen 28.9. Tied. 0400 143452

Ristimäki

Laajalammen seurakuntakerho srk-kodissa alkaa 18.9. Ruokailu klo 11.30., ohjelma 12.30. Lounas ja kahvi 8€. Tied. 0400 143 238

Seurakuntakerho Srk-keskuksen Aulakahviossa ke 20.9. klo 13 (joka toinen ke, parillisilla viikoilla). Kahvi 2€. Tied. 0400 143 237

Kiiskinmäen Päiväkeskuksen kerhotilassa joka toinen to klo 13. Alkaa 21.9. Kahvi 2 €. Tied. 0400 143 722

Lähemäen seurakuntakerho srk-talossa Paukkulantie 27 joka toinen to. Lounaskerrat: 14.9., 12.10., 9.11., 7.12. klo 10.15 jumppa, klo 11 lounas (7 €), klo 12 ohjelmaa, klo 13 kahvi (1 €). Kahvikerrat (huom. klo-aika muutunut): 28.9., 26.10. ja 23.11. klo 13-15 (tarjoilu 2 €). Tied. 0400 143 257.

Senioritiistai ti 26.9. klo 10 srk-keskuksen Ristimäkisalissa, Savilahdenkatu 20. Emerituspiispa Voitto Huotari puhuu aiheesta ”Mlssä kirkon tulevaisuus ratkaistaan?” Matti Wirilander. Lounas ja kahvit.

Savilahti

Vanhemman väen kerho Kirkonmäen srk-talossa, Otavank.9, to 21.9. klo 10.30 lounas klo 11.30 (6€). Muut syksyn kerhot: 5.10., 2.11. ja 14.12. tied. 0400 143 429

Päiväpiiri 16.8. alkaen Rantakylän vanhustentalon kerhohuoneessa, Naistingintie 7, joka toinen ke klo 14-15. Tied. 0400 143 429

Vanhemman väen piiri Otavan srk-talossa joka toinen tiistai klo 11. Sauna ja uinti 10-11, lounas (6€) klo 12. alkaa 5.9. Tied. 0400 143 419

Diakoniam aamupalat ja pienryhmät

Diakoniam aamupalat

Haukivuori Työnkulman kerhohuone keskiviikkoisin 6.9. alkaen klo 9-10, tarj. 3 €

Ristiina Pellosniemen aamupala, Työpaja Tarinassa maanantaisin klo 9-10, tarj. 2€

Mikkeli ei diakoniam aamupalaa. Diakoniatyöntekijät ovat Mikkeliin Työttömien lounailla syksyllä 5.9. alkaen klo 11. Ota yhteyttä p. 0400 143 258 Päivi tai p. 0400 143 429 Outi.

Työttömien vertaistukiryhmä (joka toinen ti) uusille alkaa ti 5.9. klo 9 ja jatkoryhmä klo 10 joka toinen tiistai Porrasalmenk. 1, 3 krs. Seuraavat kokoontumiset; 19.9., 3.10. ja 17.10., 31.10., 14.11., 28.11. ja 12.12. Tied. 0400 143 258.

ANTTOLA

Päivä kerrallaan -päihdekuntoutujiin vertaistukiryhmä (1krt/kk). Syksyn ensimmäinen kerta vielä rantasaunalla ti 26.9. klo 13-16. Tarjoilu ja sauna 3€. Seuraava kokoontuminen Anttolan srk-talolla salissa (Mikkelintie 31) ti 31.10. klo 14-16., myös 28.11. ja 19.12. (Tarj. 2€)Tied. 0400 143 258

Peittotalkoot Syksyn kokoontumiset seurakuntatalolla alkavat (1 krt/kk) ke 13.9. klo 12-14.30. Seuraavat kokoontumiset 11.10., 8.11. ja 13.12. Tied. 0400 143 258

Aamuvirkut Syksyn kokoontuminen ti 12.9. klo 10-12, Seurakuntatalon yläkerrassa, Tarjoilu: 2€. Seuraavat kokoontumiset 10.10., 7.11. ja 5.12. Tied. 0400 143 258.

Aamupäivän kahvihetki Rinnetie 5 kerhotilassa (1krt/kk) ma 11.9. klo 10.30-11.30. Seuraavat kokoontumiset 9.10., 6.11. ja 11.12. Tied. 0400 143 258

HAUKIVUORI

Diakonian päiväkahvit srk-talon kahviossa joka kuukauden ensimmäinen maanantai 4.9. alkaen. Kahvimaksu 3€ diakoniatyön hyväksi.

Tiistaitupa srk-talon Takkatuvassa tiistaisin 5.9. alkaen klo 12. Ohjelmasta vastaavat eri järjestöt ja seurakunta vuorollaan. Kahvi 2€

MIKKELI**Kirkonemännät ja diakoniawäki**

Kirkonmäen srk-talossa 18.9. klo 10. Tied. 0400 143 419

Saunailat

Pitkäjärven srk-kodilla kaikki saunavuorot klo 17.30-20. Saunamaksu 2€/hlö. Ma ja ke naiset ja tytöt, ti ja to miehet ja pojat. Tied. 0400 143 419

MIELENTERVEYSTYÖ

Ti 3.10. leiripäivä mielenterveyskuntoutujille Susiniemessä: Yhteiskuljetus tuomiokirkon kryptalta klo 9.30, paluu kryptalle klo 16.30. Tarvittaessa kuljetus Anttolasta, Haukivuorelta, Ristiinasta, Suomenniemeltä sekä matkan varrelta Rantakylästä ja Otavasta. Osallistumismaksu 13 €. Tied. ja ilm. 19.9. menn. diakoniatuomistoon ma, ti, pe klo 9-11 p. 0400 143250. Muulloin tied. p. 0400 143 257.

PÄIHDETYÖ

Rovastikunnallinen päihdekuntoutujien leiri Susiniemessä 4.-6.10.2017. Hinta 30 €. Tied. ja ilm. 25.9. mennessä Reetta Sirkiälle puh. 0400143452

VAMMAISTYÖ**Kehitysvammaiset****Haukivuori:**

Kehitysvammaisten srk-kerho Pääskylän palvelukodissa ti klo 13-14 kerran kuussa. Tied. 0400 143 434

Mikkeli:

Kehitysvammaisten kerho kerran kuussa seurakuntakeskuksen Aulakahviossa (Savilahdenkatu 20) alkaa ke 13.9 klo 18-19. Tied. 0400 143 238

Kuurot/viittomakieliset

Seurakuntailta Kirkonmäen srk-talon kahvio 5.9. klo 14-16. Tied. 0400 143 419

Huonokuloiset

Tekstitetty messu 4.11. klo 10 Pitäjänkirkossa

Sururyhmät

Tukea surun keskelle, kun läheisen kuolemasta on aikaa noin 3 – 12 kk

Puolisonsa menettäneiden ryhmät

9.10. alkaen ma klo 13-14.30 seurakuntakeskuksessa, Savilahdenk. 20. Muut kerrat: 16.10., 30.10., 6.11., 20.11., 4.12., 18.12. Tied. ja ilm. 29.9. menn. p. 0400 143 257, tarja.nousiainen@evl.fi
19.10. alkaen to klo 10-11.30 seurakuntakeskuksessa, Savilahdenk. 20. Muut kerrat: 19.10., 26.10., 2.11., 9.11., 30.11., 14.12. Tied. ja ilm. 29.9. menn. p. 0400 143 419, anne.popyry@evl.fi

Läheisensä menettäneiden ryhmät

16.11. alkaen to klo 16.30-18 seurakuntakeskuksessa, Savilahdenk. 20. Muut kerrat: 23.11., 30.11., 7.12., 14.12., 4.1., 25.1. Tied. ja ilm. 2.11. menn. p. 0400 143 257, tarja.nousiainen@evl.fi
Ristiina: viikosta 44 alkaen seurakuntakeskuksessa, Kissalammentie 3. Kokoontumisaika sovitaan ilmoittautuneiden kesken. Tied. ja ilm. 20.10. menn. p. 0400 143 668, eeva-liisa.finne@evl.fi

Aikuisen lapsensa menettäneiden ryhmä

alkaa, kun ilmoittautuneita on sopivasti (paikka sovitaan myöhemmin). Tied. ja ilm. p. 0400 143 339, raila.leinoehrnrooth@evl.fi

KÄPY - Lapsikuolemaperheet ry:n vertaistukea suruun: tiedustelut kapy.mikkeli@gmail.com

Mikkelin kriisikeskus järjestää ryhmiä mm. äkillisesti läheisensä menettä-

neille ja itsemurhan tehneiden läheisille. Tied. ja ilm. Kriisikeskukseen p. (015-) 214 401.

Omaishoitajat

Luopumisen kosketus -ryhmä omaishoitajille, joiden läheinen on siirtynyt tai siirtymässä laitoshoittoon tai omaishoitotilanne on päättynyt läheisen kuolemaan. Ryhmä kokoontuu 6 kertaa viikon välein ja teemoina mm. tunteiden ristiaallokko, arjen haasteet, muistojen äärellä, suuria kysymyksiä ja toivo ja tulevaisuus. Ensimmäinen kokoontuminen to 26.10. klo 13-14.30 srk-keskuksen Aulakamarissa. Ilm. 11.10 mennessä Maaret Marttinen p.0400 143 238

Vapaaehtoiset

Jos olet kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta, ota yhteys Mari Ylöseen 0400 143 232 tai Hannele Häkkiseen 0400 143 253. Voit soittaa myös suoraan oman alueesi diakoniatyöntekijälle.

Vapaaehtoistoiminnan peruskurssi

19.9., to 21.9., ti 26.9. ja to 28.9. Kurssi on osallistujille ilmainen ja järjestetään yhteistyössä Mikkelin vapaaehtoistoimijoiden kanssa, os. Puistokatu 1. Ilmoittautuminen tapahtuu Mikkelin Kansalaisopiston kautta, kurssinumero 6198002. Lue vapaaehtoistoiminnasta lisää: vapaaehtoistyö.fi/mikkeli

Kuorot

Lapsikuoro Satakiele (7-11 -vuotiaille) tostaisin klo 17-18 Lähemäen srk-talossa. Laulua, leikkiä ja yhdessä musisoimista, tervetuloa sekä uudet että entiset laulajat. Lisätietoja nettisivuilla.

Nuorten lauluryhmä Melodi

(11-16 vuotiaille) torstaisin klo 18-19 Lähemäen srk-talossa. Tervetuloa sekä uudet että entiset laulajat, lisätietoja nettisivuilla.

Lähetys**Lähetyspiirit**

Ti 5.9. klo 13, Anja Piispalla, Särkimäentie 28, Asilan piiri, kokoontuu kerran kuukaudessa

Ke 6.9. klo 12.30, Kryptan kahviossa, Radiolähetyspiiri, kokoontuu kuukauden 1. keskiviikko

Su 10.9. klo 16, Aulakahviossa, Kylväjä – piiri. "Jeesus maailmalle – lähetystyön mahdollisuudet pakolaiskriisissä". Lastenlääkäri Leena Kaartinen. Piiri kokoontuu kerran kuukaudessa

Ma 11.9. klo 12.30 Laajalammin seurakuntakodissa, parittomilla viikoilla

Ti 12.9. klo 13 Aulakahviossa, Sley:n piiri, kokoontuu kerran kuukaudessa

Ke 13.9. klo 13 Otavan seurakuntatalossa, parittomilla viikoilla

Ti 19.9. klo 13 Pitkäjärven seurakuntakodissa, parillisilla viikoilla

Ti 19.9. klo 13 Lähemäen seurakuntatalossa, parillisilla viikoilla

Ti 19.9. klo 18, Tukipilari, Puikkopiiri, kokoontuu 3 viikon välein

Ti 19.9. klo 18, Längillä, Porepolku 6 B 12 puh. 040 5583336, Hannapiiri

ke 20.9. klo 12 seurakuntatalolla Keskustie 53, Haukivuori, Asemankylän piiri

ti 26.9. klo 13 Aulakahviossa, Keskustan piiri, parittomilla viikoilla

Muusta lähetyspiiritoiminnasta

kirkollisissa ilmoituksissa ja tapahtumakalenterissa kotisivuillamme

Muut tapahtumat ja juhlat

ma 4.9. klo 18 Lähemäen seurakuntatalossa: Kuvia ja kuulumisia Lähi-Idän työkuviosta, vieraana Heidi Tohmola

pe 8.9. klo 18 –la 9.9. klo 17 Ruunanien leirikeskuksesta "Kätten töin – kä-

dentaidot käyttöön; tehdään myyjäisiin erilaisia tuotteita. Ilm. 4.9. mennessä Marjalle, p. 0400 143410 tai marja.holm@evl.fi

su 8.10. klo 10 messu Pitäjänkirkossa, saarnaa Timo Lankinen, Medialähetys Sanansaattajista. Messun jälkeen kirkkokahvit ja lähetystilaisuus kirkonmäen seurakuntatalossa

Kirpputorit ja kahvila

Kirpputori, Savilahdenkatu 18, on avoinna 4.9. alkaen ma-pe klo 11-15 ja la klo 10-13

Kirpputori, Keskustie 53, Haukivuori on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 10-15 Kahvila Tukipilari, Savilahdenkatu 18, on avoinna 4.9. alkaen ma-pe klo 11-15

Muut tapahtumat**Mahdollisuuksien iltapäivä**

La 7.10. klo 14 Mikkelin Vapaaseurakunnalla, Savilahdenkatu 26. Runoja, musiikkia ja puheenvuoroja. Tied. Outi Reponen 0400 143 429.

In English

English Service sundays 10.9. and 1.10. at 1 pm (klo 13) at the crypt of Mikkelin Cathedral

English Bible study at Lähemäki Congregation House Fri 8.9., 22.9., 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. and 15.12.2017 at 6 pm (klo 18)

Herätysliikkeet**KANSANLÄHETYS****Anttola**

Ke 4.10. klo 13 päiväseurat srk-talossa, Matti Manninen

Haukivuori

Su 24.9. Lähetysaiheiset kirkkokahvit srk-talossa messun jälkeen, Heikki Huttunen

Ristiina

Ma 25.9. klo 18 Sisälle sanaan -raamatuluento Valon salissa, Matti Manninen

Ristimäki

To 7.9. klo 18 Pekka Eskelisen Sisälle sanaan -raamatuluennot srk-keskuksen yläsalissa. "Keskellä pakanuutta" Dan 1 ja klo 19.15 "Maailman historia Nebukadnessarin unessa" Dan 2.

To 5.10. klo 18 Pekka Eskelisen Sisälle sanaan -raamatuluennot srk-keskuksen yläsalissa. "Jumala varjelee omiaan" Dan 3-4 ja klo 19.15 "Valtiaat Jumalan puhuttelussa Dan 5-6.

Su 24.9. klo 15 Yhteisen leivän jaamme messu Lähemäen srk-talolla, saarna Raimo Lappi

Savilahti

Su 10.9. klo 11.30 Lähetysaiheiset kirkkokahvitilaisuus Kirkonmäen srk-talossa, Timo Tuikka, Sari Martikainen, Heikki Huttunen

SUOMEN RAAMATTUOPISTO**Päivätillaisuudet**

Seurakuntakeskuksen Yläsalissa klo 14. Aloitamme tilaisuudet kahvitarjoilulla klo 13.30 alkaen, olet tervetullut mukaan. Tilaisuuksissa on myös kirjamyyn- tiä

Su 3.9. klo 14 Päivätillaisuus, Petri Kortelahti ja Juha Hasanen

Su 1.10. Klo 14 Päivätillaisuus, Esko Räsänen ja Juha Hasanen

Raamattupiiri

Maanantaisin 11.9., 25.9. klo 13 srk-keskuksen Kokouskellarissa. Raamattupiirin vetäjinä toimivat Martti Juutilainen ja Matti Miettinen

Raamattuluento: To 21.9. klo 18 srk-keskuksen Yläsalissa. Lähetyskirje Efe-son seurakunnalle, Juha Hasanen

Jos haluat järjestää kotiseurat evankeliumin levittämiseksi ja Suomen Raamattuopiston työn tukemiseksi, niin ota yhteyttä: Juha Hasanen puh. 044 516 7250 tai juha.hasanen@sro.fi

Lukijan runo**Pimeän jälkeen****Aamulla lintujen laulu kuuluu kirkkaana****tuuli tuo tuoksun järveltä ja valo täyttää maiseman.****Kahvi höyryää kupissa ja syvä ilo täyttää mielen.****Tämän aamun kirkas rauha, autuas ilo kutsuu kiittämään,****sillä Selittämätön on salaa kasvattanut sadon, siunatun, joka kukkii vehreänä niin sydämessä kuin luonnossakin.****Erica Aava**

Suo, kuokka ja Jesse

Paavi Roskapankissa

TEKSTI Kari Rossi

den uskoa. Tulta ja tulikiveä sataa kuin muinoin Sodomassa ja Gomorrassa. ”Kun känni nousee nuppiin, unohdatte mitä saarnattiin, te pas-kannatte kerjäläisen kuppiin ja pyyhitte perseen pyhän kirjan sivuihin”. Että mitä?

Taiteilijat eivät mielellään kommentoi tuotoksiaan. Vaikka suuri yleisö olisi yhtenä kysymysmerkinä, taiteilija sulkee suunsa. Tuomari Nurmiokin yritti olla vaitonainen, kun Soundilehden toimittaja muutama vuosi sitten uteli häneltä kyseisen kappaleen taustoja. Lopulta

ROCK-MUUSIKOIDEN uskonnolliset viritykset ovat joskus aika rouheita. Tästä esimerkin tarjoaa Hannu ”Tuomari” Nurmiön kappale Paavi Roskapankissa. Se tuo mieleen 90-luvun laman, mutta Nurmiön biisissä viitataan Helsingin Kalliossa sijaitsevaan Roskapankki-nimiseen terrassaravintolaan. Juuri siellä voi nähdä ”paavin notkumassa terassilla pannumyssiä päässä ja perseet olalla”. Tukevasta humalatilastaan käsin paavi puhdistaa väkevästi kuulijoi-

musikon estot katosivat ja toimittaja onnistui tyhjentämään lähes koko pajatson. Nurmio selitti biisiään sen, minkä osasi, mutta ei lopulta itsekään tiennyt, mitä riimeillään alun perin tarkoitti. Hyvä niin. Siitä voitakin kuulijat jatkaa sananselitystä. Tämä biisi on totisesti kaikessa karmeudessaan tutkimisen arvoinen.

Nurmiön tekstistä avautuu monia kerroksia. On roska-pankki ja Roskapankki. 90-luvun laman myötä monen suomalaisen

elämäntyyli hukkuu roska-pankkien syövereihin. Vatikaanin vuolaisten rahavirtojen ääreltä paavi lähtee kirkasotsaisesti parantamaan maailmaa köyhään Pohjolaan ja ajautuu ravintola Roskapankkiin. Siellä hän katsoo oikeudekseen saarnata synti synniksi eikä huomaa, että tulee samalla tuominneeksi itsensä, kirkon ja yhteiskunnan. Kaikki joutuvat tuomiolle, paavikin. Ja kun biisissä koittaa tuomio, silloin Tuomari on Nurmio. Armoa häneltä ei heru vilauksenkaan vertaa. Alatyylisellä kerronnallaan hän vain lisää syytettyjen häpeää. Hyi teitä!

Rock-lyriikan vastakarvaan silittävä ja hännäkövä tyyli käsitellä uskonnollisuutta voi olla vaikea pala nieltäväksi. Ei silti kannata dumpata lasta pesuveden mukana, sillä rock näyttää olevan moniarvoisen länsimaisen yhteiskunnan ainoa yhteinen nimittäjä. Suomessakin rockin asema kollektiivisessa mielenmaisemassa ja yhteiskunnan syvärakenteissa on kasvanut vuosi vuodelta. Nykyään rockia kuunnellaan melkein vauvasta vaariin ja siksi se voi roisimmassakin muodossa toimia siltana kirkon ja kansan välillä. Vaikka hieman oksettaisiinkin, myös Paavi Roskapankissa -tyyppiset biisit on syytä ottaa vakavasti.

Sarjassa pastori Kari Rossi tutkii suomirockin kirkollista boostia.

Tässä ja nyt

Kun sairaus pysäyttää

Joskus jokainen tuntee vaihteluita onnen. Elon iskut ymmärtää, vaikkeet kyöneleitään. Sillä joskus jokainen on ollut vailla lohduttajaa niin kuin sinäkin.

Sairaalan sänky on paikka, jossa eläimen meno seisahtuu. Paikka, jossa tunteet myllertävät ja huoli painaa. Kysymykset riistelevät mielessä. Miten minun käy? Intiimit asiani eivät enää ole vain minun omiani. Kipu korventaa kehoa ja sielua ja kaventaa elämää. Tuntuu yksinäiseltä. On ikävä kotiin ja huoli siitä, miten siellä pärjään ja miten siellä pärjätään. Monet ennen niin tärkeät asiat alkavat tuntua turhilta. Olennainen kirkastuu. Jos vielä saan jatkaa elämää, tiedän, mihin sen aion käyttää.

Sairaalasängyn vierelläkin on seisahtumisen paikka. Se on paikka monenlaisille vierailijoille. Omaisille, jotka tuovat sairaalaan kodin turvaa ja tuulahduksen ulkomailmaa. Toivon rakkaan ihmisen kotiinpaluusta. Hoitajille, jotka rientävät avuksi ja tueksi moninaisiin kehon ja mielen tarpeisiin. Siinä on paikka lääkäreille, jotka ammentavat ammattitaidostaan, jotta elämä jatkuu. Siinä on myös papin paikka.

Sairaalan sänky on paikka, jossa ja jonka vierellä olen kokenut valtavaa pienuutta ja vahvaa voimattomuutta. Miksi Jumala sallii tämän? Mistä tässä rangaistaan? Mikä tarkoitus tällä kärsimyksellä on? Vastauksia ei juuri ole, joskaan rangaistuksiin en usko. Tekeminenkin on vähissä. Jäljelle jää oleminen. Se, mitä ihminen voi hädän keskellä toiselle ihmiselle olla. Ymmärrys, joka tulee jo puolikkaasta sanasta. Katse, joka viestii syvää myötätuntoa. Hellä kosketus, joka rauhoittaa pelokasta kehoa. Merkityksellinen yhteinen hetki, joka lohduttaa, poistaa yksinäisyyttä ja vahvistaa toivoa.

Minä seison vierelläsi. Ja maailma jos loppuu, se alkaa alusta.

Maija Haaparanta

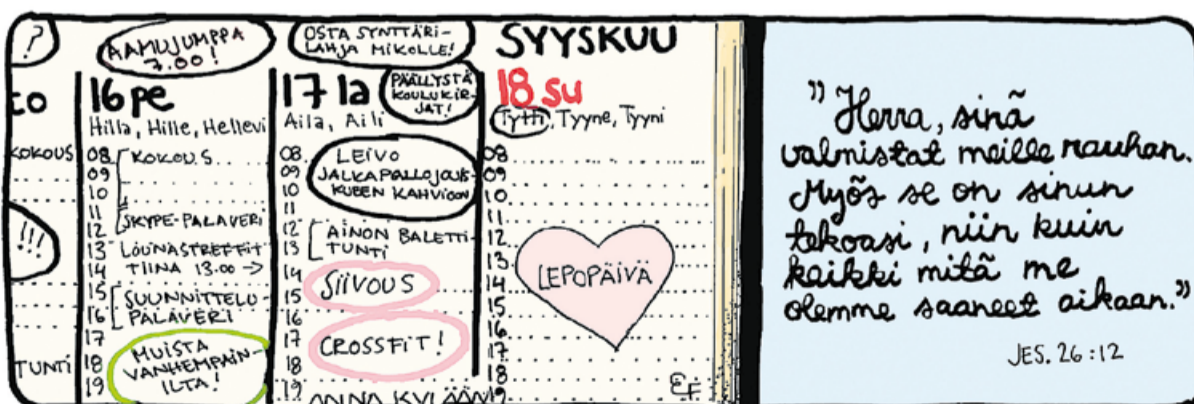
Sairaalapastori

Lainaukset: Juha Tapio Niin kuin sinäkin

Sarjassa seurataan sairaalasielunhoitajien ja perheneuvojen silmin elämän merkityksellisiä hetkiä.

Murunen

Onko sinulla juttuideo? Haluaisitko kirjoittaa mielipiteesi Polkuun? Lähetä lyhyt ja ajaton teksti tarjolle toimitukseen joko sähköpostitse mikkeli.tuomiokirkkoseurakunta@evl.fi tai osoitteella PL 21, 50101 Mikkeli.